

**STERK
IJMOND**
**DAT
DOEN
WE
SAMEN**

**AANPAK
STEDELIJKE
VERNIEUWING
IJMOND**

STERK IJMOND

DAT DOEN WE SAMEN

5 MAART 2026

AANPAK STEDELIJKE VERNIEUWING IJMOND

DIT IS EEN UITGAVE VAN DE IJMONDGEMEENTEN

DEZE AANPAK IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Rijksoverheid

INHOUD	Voorwoord	4
	Samenvatting	6
	Introductie: Streven naar een Sterk IJmond	10
1	NAAR EEN AANPAK	13
2	ANALYSE EN OPGAVEN	17
	Vijf opgaven	21
3	RAAMWERK VOOR INZET	24
	Opgaven en thema's	24
	Inzet op verschillende schaalniveau's	26
4	IJMONDIALE AANPAK	31
BIJLAGEN	Bijlage 1: ANALYSE	39
	Bijlage 2: INZET VANUIT RAAMWERK	54
	Bijlage 3: METHODIEK EN VERANTWOORDING	77

VOORWOORD

De IJmondregio staat aan de vooravond van een belangrijke transitie. Met een rijke industriële historie, een dynamische economie en een diverse gemeenschap biedt deze regio volop kansen voor groei en vernieuwing. Tegelijkertijd staan we al langere tijd voor grote uitdagingen op het gebied van leefbaarheid, maatschappelijke participatie en sociale cohesie. De stedelijke vernieuwing van de IJmond is daarom niet alleen een noodzakelijke opgave, maar ook een unieke kans om een toekomstbestendige, gezonde en aantrekkelijke omgeving te creëren voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Deze aanpak vormt de basis voor een integrale aanpak van de stedelijke vernieuwing, maar ook voor een intensievere samenwerking tussen gemeenten en instanties in de IJmond. Dit document is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met overheden, maatschappelijke partners en bedrijven.

Onder de noemer *Sterk IJmond, dat doen we samen* werken we aan onze stedelijke vernieuwingsopgaven: zorg dragen voor een beter ontwikkelperspectief van onze inwoners, het verminderen van criminaliteit en overlast, het verbeteren van hun gezondheidssituatie, het verbeteren van het aanbod en de kwaliteit van woningen en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte.

Met dit document schetsen we de route naar een IJmond die klaar is voor de toekomst: een regio waar innovatie en traditie hand in hand gaan, en waar mensen met plezier wonen, werken en recreëren.

We nodigen alle betrokkenen uit om samen deze ambitie te realiseren.

De colleges van B&W van de IJmondgemeenten

STERK IJMOND

DAT DOEN WE SAMEN

 Buurten waar de leefbaarheid
onder druk staat

SAMENVATTING

Met haar rijke industriële geschiedenis, krachtige economie, uitgestrekte duin- en natuurgebieden en diverse gemeenschap biedt de regio IJmond volop kansen voor ontwikkeling, groei en vernieuwing. Tegelijkertijd wordt de IJmond geconfronteerd met urgente uitdagingen op het gebied van leefbaarheid. De Leefbaarometer van het Ministerie van BZK laat zien dat 35 buurten in de IJmond een onvoldoende tot zware onvoldoende op leefbaarheid scoren. Dat gebeurt al decennialang, met cijfers die steeds verder rood kleuren. Het gaat om een aanzienlijk deel van de bevolking: in die buurten woont een derde van onze inwoners.

We constateren in die buurten op basis van de Leefbaarometer en een nadere analyse op circa 250 indicatoren een cumulatie van opgaven: een beperkt ontwikkelperspectief voor de inwoners, veel criminaliteit en overlast, een slechte gezondheidssituatie, kwalitatief slechte woningen en een versteende openbare ruimte. Opgaven die vragen om een integrale benadering waarin fysieke, sociale en economische interventies afgestemd plaatsvinden.

Dat vergt samenwerking van alle betrokken partijen: Rijk, provincie, gemeenten, onderwijsinstellingen, zorginstellingen, welzijnsinstellingen, bedrijven, corporaties. Daarom is door de drie gemeenten van de IJmond gewerkt aan een aanpak voor de stedelijke vernieuwing van de IJmond. Een aanpak voor pro-

fessionals uit de betrokken sectoren, gericht op vergroting van de effectiviteit van de bestaande inzet, aanvulling van hiaten in die bestaande aanpak én op het creëren van een dragend verhaal voor hulp van andere overheidslagen.

Want hulp is hard nodig: de ernst van de situatie is vergelijkbaar met die van de wijken onder het Nationaal programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), en dat met een slechtere gezondheidssituatie als extra uitdaging. Bovendien kleuren de cijfers steeds verder rood, bestaande inzet van de gemeenten ten spijt.

De vijf genoemde opgaven worden langs zes thema's aangepakt: onderwijs, wonen, economie, fysieke leefomgeving, maatschappelijke voorzieningen (fysiek en sociaal) en mobiliteit. In navolgende figuur zijn de opgaven weergegeven. *Zie figuur: Matrix Opgaven*

Bij deze opgaven wordt in het kader de aanpak voor de stedelijke vernieuwing door alle betrokkenen samengewerkt. Die aanpak behelst een beter gecoördineerde inzet van bestaande initiatieven, gezamenlijke definiëring van hiaten in de aanpak, opstelling van gezamenlijke gebiedsplannen, kennisuitwisseling bij het opstellen van gemeentelijke buurt- of wijkplannen, realisatie van een uitvoerings- en investeringsagenda met stedelijke vernieuwingsprojecten uitgezet in de tijd, en de gezamenlijke

organisatie van lobby, subsidiegaring, sturing op de besteding van die middelen en datamonitoring. Omdat effectief te organiseren wordt voorgesteld om een programma in te richten. Daarmee ontstaat een goede basis voor een samenwerking die strekt over een periode van minimaal 15 tot 20 jaar.

Het schema op de volgende pagina visualiseert de stappen die gezet zijn en de koers die we volgen vanuit deze aanpak.

Met het vaststellen van deze aanpak wordt opdracht gegeven om uitwerking te geven aan:

- De inrichting van een programmatische aanpak.
- De gezamenlijke organisatie van subsidiewerving, monitoring, lobby en fondsvorming.
- Het opstellen van gebiedsgerichte uitvoeringsplan en investeringsagenda.

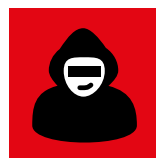
OPGAVEN

**BEPERKT
ONTWIKKEL-
PERSPECTIEF**

**BETER
ONTWIKKEL-
PERSPECTIEF**

**CRIMINALITEIT
EN OVERLAST**

**VERMINDEREN
CRIMINALITEIT
EN OVERLAST**

**GEZONDHEIDS-
ACHTER-
STANDEN**

**VERBETEREN
GEZONDHEIDS-
SITUATIE**

**VEROUDERDE
WONING-
VOORRAAD**

**VERBETEREN
KWALITEIT EN
AANBOD WONINGEN**

**VERSTEENDE
OPENBARE
RUIMTE**

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**

Opdracht

Aanpak

Beleid

Vakdisciplines gemeenten

Data

Statistieken en kaarten

Partners

Individuele gesprekken

Aanpak

Programma

UITWERKING EN
BESLUITVORMING
RADEN

Vijf opgaven

IJmond in cijfers

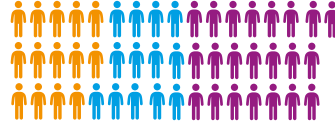
Lobby

Communicatie

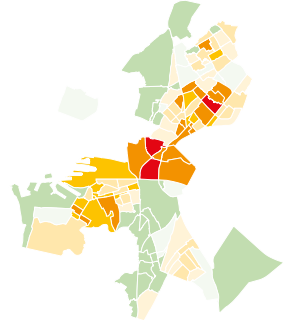
1e Projecten

Pact
Sterk IJmond

Maatwerk per buurt
voor en door inwoners

35 BUURTEN

1e Brede bijeenkomst
25 september 2025

2e Brede bijeenkomst
2026

Besluit
Colleges IJmond

Informer
Raden IJmond

FINANCIEEL

Financiering

Subsidie
Netten op Zee

SPUK
Netten op Zee

Fonds
SV IJmond

IJmondiale
subsidiewerving

INTRODUCTIE

STREVEN NAAR EEN STERK IJMOND

De regio IJmond is een diverse en krachtige regio in Noord-Holland, gevormd door de gemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk. Elk van deze gemeenten heeft een eigen karakter. Samen vormen zij een regio waar circa 150.000 inwoners wonen, leren, werken en recreëren. Het is een gebied waar wonen, natuur, bedrijvigheid en industrie elkaar op uitdagende en unieke wijze ontmoeten.

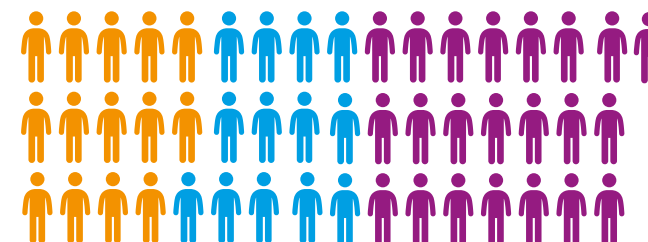
Deze regio is er daarmee een van uitersten. Aan de ene kant is er de rust en natuur, met het strand en de duinen en de Nationale Parken als Zuid-Kennemerland en het Noord-Hollands Duinreservaat. Daarnaast zijn er de buitenplaatsen, villa's, bossen en dorpjes in en tegen de duinen en zijn er wijken met een meer grootstedelijk karakter. De IJmond heeft ook een strategische, nautische en industriële rol en biedt plaats aan grootschalige industrie en bedrijvigheid met onder meer een sterke tuinbouwsector, de staalindustrie, de havenindustrie en windoffshore.

De IJmond heeft zich gepositioneerd als een landelijke energiehub. De regio huisvest niet alleen grote industriële spelers die bijdragen aan de energie-

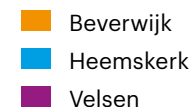
voorziening, maar ook innovatieve projecten op het gebied van duurzame energie, zoals waterstofproductie, offshore windenergie en circulaire industrie. Dit maakt de IJmond tot een cruciale schakel in de mondiale energietransitie. Het balanceren van economische vitaliteit met de noodzaak van verduurzaming is een van de grootste uitdagingen én kansen voor de toekomst.

Deze veelbelovende context geeft een stevige basis voor de IJmond. Tegenover die sterke basis staat ook een grote uitdaging: in veel buurten staat de leefbaarheid ernstig onder druk. Er is in die buurten sprake van een cumulatie van problematiek op vrijwel alle aspecten van leefbaarheid.¹ Die problematiek is zeer urgent, zo blijkt uit cijfers van de Leefbaarometer van het Rijk en nadere analyse in het kader van het plan van aanpak van de Stedelijke Vernieuwing van de IJmond. Op een groot aantal aspecten van leefbaarheid scoren 35 buurten in de IJmond een onvoldoende tot zware onvoldoende. De cijfers vertonen bovendien een negatieve tendens. Actie is daarom nodig. Deze aanpak biedt een basis voor een aanpak van stedelijke vernieuwing op IJmondiaal

INWONERSAANTAL IJMOND

152.446 INWONERS

CBS: Voorlopige bevolkingsgegevens per gemeente (1-1-2025)

niveau, en dient als onderlegger voor een dragend verhaal voor externe bijstand. Want één ding is zeker: de gemeenten van de IJmond kunnen dit niet alleen.

¹ Leefbaarheid is de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die er door de mens aan worden gesteld. Een subjectief begrip, dat door het Rijk meetbaar is gemaakt door middel van de Leefbaarometer. Die meet aan de hand van circa 100 indicatoren de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (groen, water, lucht, geluid, infrastructuur), de woningvoorraad (type, kwaliteit en beschikbaarheid), voorzieningen (bereikbaarheid/aanwezigheid van winkels, scholen, zorg, OV), sociale samenhang (bevolkingssamenstelling, sociale interactie, gemeenschapszin) en overlast en onveiligheid criminaliteit, vandalisme, verkeersoverlast, vervuiling)

STEDELIJKE vernieuwing, wat is dat eigenlijk?

Stedelijke vernieuwing is een beleidsconcept en proces gericht op het creëren van veerkrachtige wijken met onder meer gelijke kansen voor de inwoners en een gezonde leefomgeving. Het omvat een integrale, sectoroverstijgende aanpak die zich richt op:

- Sociale vernieuwing: Het versterken van sociale cohesie, verminderen en voorkomen van achterstanden (werkloosheid, armoede, onderwijs) en bevorderen van de leefbaarheid.
- Fysieke vernieuwing: Renovatie of vervanging van verouderde woningen en gebouwen, verbetering van infrastructuur, openbare ruimte (parken, pleinen) en duurzame aanpassingen (zoals energiezuinige woningen).
- Economische revitalisering: Stimuleren van lokale economie, ondernemerschap en werkgelegenheid.

Kenmerkend is de samenwerking tussen overheden, bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties, waarbij participatie van de gehele samenleving centraal staat. Het doel is om deze veelal stedelijke gebieden toekomstbestendig te maken, met aandacht voor kwaliteit van leven.

Reportage

⚡ **Huurders woest over naheffingen. 'Ik stook nooit, ook niet in de winter, maar krijg wel een naheffing van 600 euro'**

Hein Flach

28-07-25, 15:06 | update: 29-07-25, 22:17

< Delen

De demonstranten zijn ontzettend geschrokken van de onverwacht hoge naheffingen.

⚡ **De vragen over schimmel en vocht in huurwoningen hebben wat losgemaakt in Velsen. Tientallen intussen willen hun relaas doen. 'Er zitten echt schrijnende verhalen bij'**

Jutter | Hofgeest.

Vernieuwd beleid drugspanden IJmond

De gemeente IJmond heeft een nieuw beleid voor drugspanden. Het sluit af op de afbouw van de drugsproblematiek in de gemeente.

De gemeenten Heemskerk, Beverwijk, IJmond en IJmuiden hebben een overeenkomst gesloten om de afbouw van de drugsproblematiek in de regio te versnellen. Het is de bedoeling dat de afbouw van de drugsproblematiek in de regio in 2025, getiteld als de gemeente IJmond, is voltooid.

de Volkskrant

Wat er precies speelt weet bijna niemand, maar Beverwijk vreest gewelddadige jongeren: 'Mijn kinderen mogen niet naar buiten'

Nieuws Sport Kijk/Luister NH Helpt

18°C 48.5km Tip

Mijn regio Alkmaar Amstelland Amstardam Gooi Haarlem Haarlemmermeer IJmond Noordkop & Texel Schiphol

Simple tekst NL

Verdachte aangehouden voor ernstige mishandeling en beroving rond jeugdgeweld IJmond

15 september 2025, 07:58 uur - Aangepast 15 september 2025, 09:56 uur - Door: Redactie

In Haarlem is gisteravond opnieuw een persoon aangehouden. Hij wordt ervan verdacht betrokken te zijn geweest bij de ernstige mishandeling en beroving bij het conflict tussen jeugdgroepen in de IJmond.

Aanheiding - stockbeeld - Foto Politie

De Telegraaf

Angst voor schietpartijen

Geweld tussen jongeren escaleert, alle middelbare scholen in Beverwijk en Heemskerk dicht: bizarre video's circuleren

Troep

⚡ **Peter is rondslingerend afval in buurt zat: 'Er ligt zelfs weleens maandverband in onze tuin'**

Hedske Vochtelo

17-05-25, 19:00 | update: 18-05-25, 07:20

< Delen

Tussen de plantjes van de keurig onderhouden voortuin van familie Robben ligt dagelijks troep. © Foto Hedske Vochtelo

VELSEN De een slaapt noodgedwongen op de slaapkamer. Bij een ander ging de zoon het huis uit. Een ander slaapt in een caravan in Overijssel.

Krachtstroom

⚡ **Kansengelijkheid is helaas niet vanzelfsprekend. Stress, armoede en taalachterstand zijn grote bedreigingen voor ontwikkeling van basisscholieren**

Friso Bos

03-07-25, 14:46

< Delen

Ilona Zijlstra (links) van basisschool De Plataan in Velsen-Noord en haar collega Melanie Clots van kindercentrum De Sleutelbloem in Beverwijk. © Ronald Goedheer

IJMOND Kindercentrum De Sleutelbloem in Beverwijk en basisschool De Plataan in Velsen-Noord doen er alles aan om elke leerling gelijke kansen te bieden. Ongeacht afkomst, moedertaal of financiële positie van de gezinnen waarin de kinderen leven. Met veel verschillende extra initiatieven om die kansen te vergroten. In dit artikel leest u meer over de initiatieven van Melanie Clots (De Sleutelbloem) en Ilona Zijlstra (De Plataan).

Reportage

⚡ **Huurders woest over naheffingen. 'Ik stook nooit, ook niet in de winter, maar krijg wel een naheffing van 600 euro'**

Hein Flach

28-07-25, 15:06 | update: 29-07-25, 22:17

< Delen

De demonstranten zijn ontzettend geschrokken van de onverwacht hoge naheffingen. © Foto Medius

Menu | Noordhollands Dagblad

Criminaliteit

⚡ **Velsen wil voorkomen dat jongeren verder afglijden in de criminaliteit. Krijgen persoonlijke begeleiding**

Frans van den Berg

28-08-25, 06:32

< Delen

Dales in gesprek met jongeren tijdens een les op het Vellesan College. © Archiefphoto United Photos/Toussaint Kluiters

VELSEN Met intensieve persoonlijke begeleiding wil Velsen voorkomen dat jongeren verder afglijden in de criminaliteit. 'We bieden deze jongeren een nieuwe kans om een goede toekomst op te bouwen en zonder criminaliteit deel te nemen aan de samenleving'.

A photograph of a row of white modular housing units, possibly in a temporary settlement. The units are built on stilts and have small balconies and stairs. Several people are visible: a man in a cap on a balcony, a person's legs sticking out from a balcony, and another person sitting on a chair on a balcony. A large purple 'U' is overlaid on the right side of the image. The sky is clear and blue.

**STERK
JMOND**

**DAT
DOEN
WE
SAMEN**

U

1 NAAR EEN AANPAK

Deze aanpak is bedoeld om een handvat te bieden aan alle professionals die bijdragen aan de stedelijke vernieuwing van de IJmond: medewerkers van de drie IJmond-gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen, ondernemers en werkgevers, sportverenigingen en woningcorporaties en overheidsorganisaties als de provincie en het Rijk.

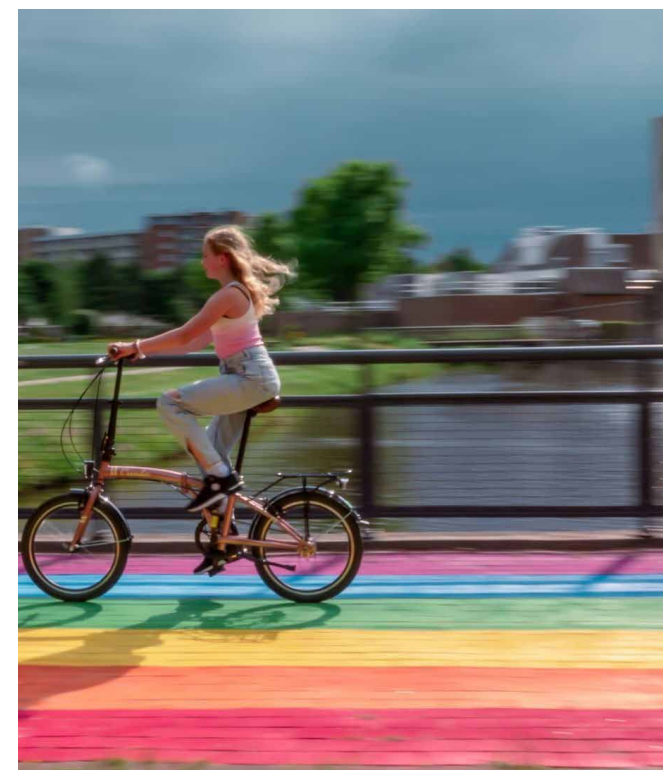
Die professionals doen al heel veel. Ze werken aan wijkaanpakken², zijn betrokken bij een grote diversiteit aan programma's, staan dagelijks in contact met de inwoners van de buurten die het betreft. Inwoners die zelf ook actief bijdragen aan de verbetering van hun leefomgeving en kansen. Waarom dan toch deze aanpak?

Alle inzet ten spijt scoren veel buurten in de IJmond steeds slechter op de Leefbaarometer. Op dit moment zijn de cijfers van de Leefbaarometer in 35 buurten van de IJmond slecht, en vergelijkbaar met die van de gebieden waar het Rijk extra bijstand geeft in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Dit plan beoogt de effectiviteit van de ingezette maatregelen daarom te vergroten, hiaten in de aanpak in te vullen en een basis te bieden voor het verbinden van externe bijstand aan de stedelijke vernieuwingsopgave. De noodzaak daartoe is ook gezien door onze omgeving.

In het ontwikkelperspectief van het NOVEX-gebied Noordzeekanaalgebied uit 2023 wordt gesproken over woongebieden die zich in de nabijheid van industrie bevinden en het effect van die industrie op de kwaliteit van deze omgeving. Ook de uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG en de bijbehorende regionale investeringsagenda benoemen stedelijke vernieuwing van de IJmond als één van de prioriteiten ter bevordering van een gezondere leefomgeving. In het Regioplan in het kader van de Gebiedsinvesteringen Netten op Zee is de stedelijke vernieuwing van de IJmond expliciet benoemd. En ook in de regiodeal MRA West is het investeren in de kwetsbare buurten en wijken om de brede welvaart te verbeteren en de regio beter in balans te krijgen een belangrijke opgave.

Van een klein deel van de middelen die in het kader van het regioplan ter beschikking zijn gesteld is deze aanpak gemaakt. De cijfers van de Leefbaarometer zijn nader uitgediept aan de hand van 250

² De wijkaanpak kenmerkt zich door korte termijn acties, bijvoorbeeld Schoon Heel Veilig en initiatieven om burens met elkaar te verbinden. Voorbeelden van wijkaanpak zien we in Velsen-Noord, Oosterwijk (Heemskerk en Beverwijk), Kuenenkwartier en Meerestein (Beverwijk). Deze aanpak voor de Stedelijke Vernieuwing van de IJmond heeft een andere inzet: het biedt een basis voor een lange termijn aanpak met integraal en gebiedsoverstijgend karakter.

indicatoren en op basis van die verdiepte analyse zijn vijf opgaven gedefinieerd (H2), er is een raamwerk ontwikkeld dat de integraliteit van de opgave en aanpak verbeeldt (H3), en er is een aanpak ontwikkeld inclusief een aantal IJmondiaal te organiseren zaken (H4). Dat alles in samenspraak met circa 40 betrokken partijen uit het sociale, economische en fysieke domein. Een uitgebreide beschrijving en verantwoording om tot deze aanpak te komen vindt u in bijlage 3, een uitgebreide analyse in bijlage 1 en een impressie van de bestaande inzet in bijlage 2.

**“ONS DOEL IS DAT ELKE
BUURT DIE NU EEN
ONVOLDOENDE SCOORT,
NAAR EEN DIKKE
VOLDOENDE GAAT.**

**DAT VERDIENEN
ONZE INWONERS!”**

**STERK
JMOND**
**DAT
DOEN
WE
SAMEN**

J

2 ANALYSE EN OPGAVEN

“Dat de leefbaarheid in gebieden structureel onder druk staat is zeker niet alleen een probleem van de grote steden in de Randstad. In de Randstad gaat het ook deels om gemeenten zoals Zaanstad of gemeenten in de regio IJmond (Beverwijk, Velsen en Heemskerk).” – Analyserapport Leefbaarheid onder de loep 2022 (Atlas Research in opdracht van het ministerie van BZK, 29-02-2024).

Door het Rijk is een aantal gebieden aangewezen waar intensief wordt ingezet op verbeteren van de leefbaarheid: het nationaal programma leefbaarheid en veiligheid (NPLV). Zaanstad-Oost is een van de regionale voorbeelden van zo’n NPLV-programma. Een aanzienlijk deel van de IJmond heeft een vergelijkbare problematiek.

Op gemeenteniveau wordt de leefbaarheid in de IJmond gemiddeld beoordeeld met een score van 6 (Leefbaarometer 2022). Dit gemiddelde verhult echter grote verschillen tussen buurten. Voor een effectieve aanpak is gedetailleerd inzicht in data essentieel. Dit omdat gerichte maatregelen alleen effectief zijn met een fijnmazig inzicht in de lokale situatie. Zo kan de benadering van een opgave afhankelijk zijn van buurtspecifieke problematiek.

Binnen de IJmond zien we aanzienlijke contrasten: terwijl buurten zoals Santpoort-Zuid (Velsen) en Noorddorp (Heemskerk) een hoge leefbaarheids-

score van 9 behalen, scoren veel buurten al lange tijd slecht.

LEEFBAARHEID

De leefbaarheid in wijken en buurten in Nederland wordt al sinds 2002 gemeten aan de hand van de Leefbaarometer van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK, 2025). In deze monitor wordt de objectieve kwaliteit van de fysieke en sociale omgeving gecombineerd met de subjectieve beleving van bewoners, om een integraal beeld te schetsen van de leefbaarheid van de buurt of wijk. Dit instrument analyseert vijf elementen van de woonomgeving en biedt daarmee inzicht in de leefbaarheid per buurt of wijk:

- Woningvoorraad
- Fysieke omgeving
- Voorzieningen
- Sociale samenhang
- Overlast en onveiligheid

Door trends te signaleren en ontwikkelingen te monitoren, fungeert de Leefbaarometer als een waardevolle monitor om de ontwikkeling van de leefomgeving in buurten te volgen.

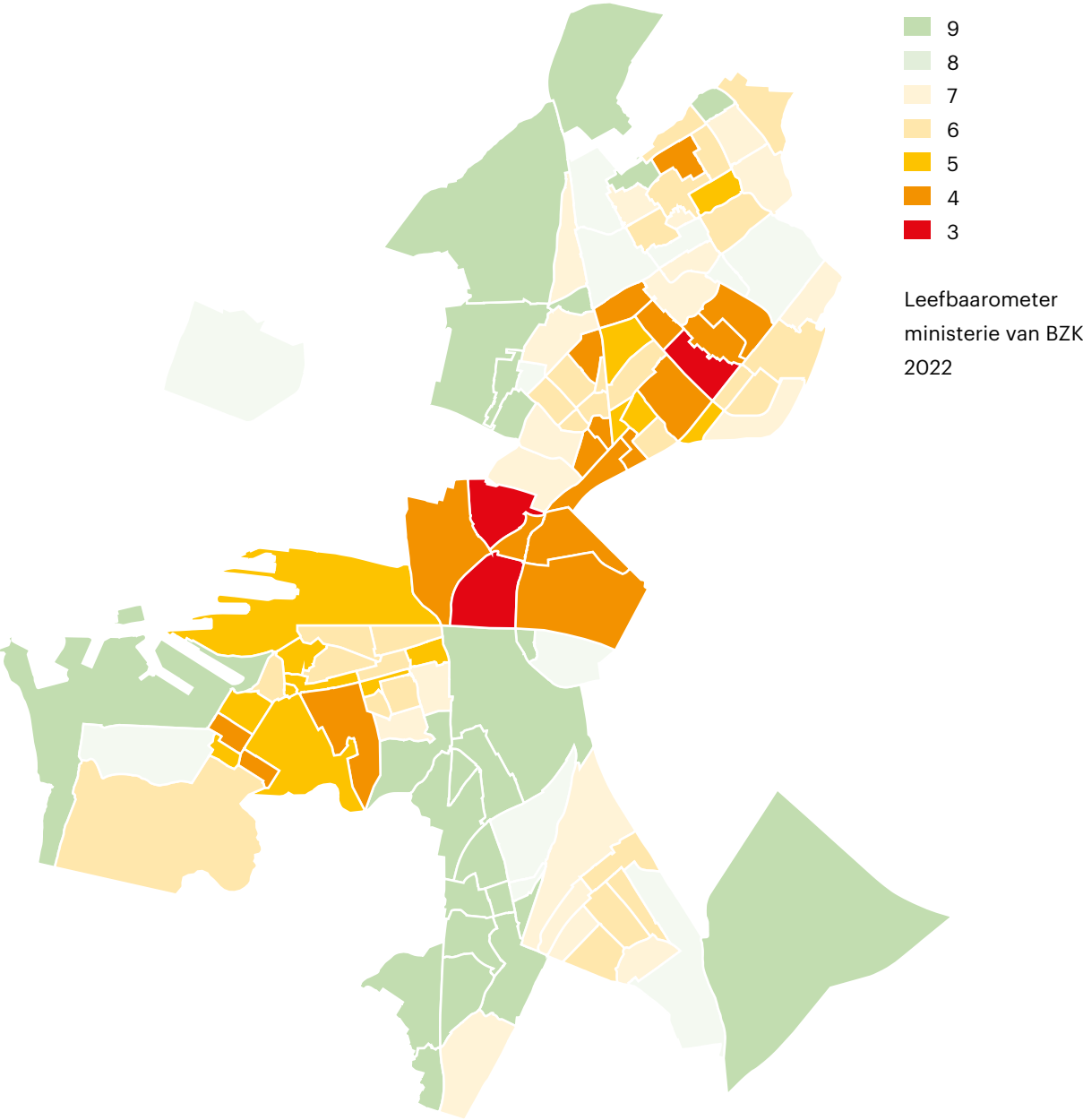

**BUURTEN MET EEN ONVOLDOENDE OP
LEEFBAARHEID 2002-2024**

	2002	2008	2012	2014	2016	2018	2020	2022	2024
Lagersbuurt	5	4	4	4	5	5	6	5	5
Verzetsheldenbuurt	6	6	6	6	6	6	6	5	5
Kikvorstbuurt	6	6	5	6	6	5	5	5	5
Rivierenbuurt	5	5	5	5	5	4	4	4	4
Moerbergbuurt	4	4	5	6	5	6	5	5	5
Oud-IJmuiden	6	6	6	6	6	6	5	5	5
Heculesbuurt	6	5	6	6	5	5	5	5	5
Canopusbuurt	4	4	4	5	4	4	4	4	4
Saturnusbuurt	5	5	6	6	6	6	6	5	5
Schiplaanbuurt	4	4	5	5	4	4	4	4	4
Bellatrixbuurt	4	4	4	5	5	5	5	5	4
Gildenbuurt				4	3	4	4	3	3
Westerwijkbuurt				4	4	5	5	4	3
Van Gelderbuurt				4	4	4	4	3	3
Duinvliebuit				4	4	4	4	4	3
Watervlietbuurt				5	5	5	5	4	4
Wijkermeerbuurt				4	4	4	4	4	3
Wijkertoren	5	6	6	5	4	4	5	4	4
Meerplein	6	6	5	5	5	4	4	4	4
Koningstraat	6	6	6	4	4	4	4	4	4
Reguliersstraat	6	6	6	5	5	4	5	5	5
Oranjebuurt	4	4	5	5	4	5	5	5	4
Oud Sportpark	5	5	5	4	4	4	4	4	4
Kuenenplein	6	6	6	5	4	4	5	4	5
Oosterwijk (B)	4	4	5	5	5	5	6	6	5
Zwaansmeer	4	4	4	4	3	3	3	3	3
Bleriotlaan	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Fokkerlaan	5	5	5	5	5	4	4	4	4
Wijkerbaan	3	4	5	4	4	4	4	4	4
De Ladder	5	5	5	5	5	5	5	5	4
Oosterwijk (H)	3	5	6	6	5	5	6	5	5
Zuidbroek	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Poelenburg	4	4	5	5	5	5	5	4	5
Oosterzij	4	4	5	5	4	5	5	5	5
	5	4	5	5	4	5	4	4	5

Leefbaarometer ministerie van BZK 2002-2024

SCORES OP LEEFBAARHEID

Maar liefst 34 van de 118 buurten in de IJmond scoren een onvoldoende (een waardering 5 of lager) in 2022. In 2024 zijn dat zelfs 35 buurten. Het gaat hier om bijna 1/3 van de inwoners van de IJmond, zo'n 50.000 mensen. Dat is geen incident: deze buurten scoren sinds de start van de Leefbaarometer in 2002 onvoldoendes of zijn in die periode een onvoldoende gaan scoren. Dat is al een generatie lang en zicht op verbetering zonder ingrijpen is er niet. Dit benadrukt de noodzaak van een langjarige en gedifferentieerde aanpak, waarbij maatwerk en gebied specifieke oplossingen centraal staan. *Zie figuur: Buurten met een onvoldoende op Leefbaarheid 2002-2024*

Ten tijde van de afronding van deze aanpak, is de Leefbaarometer van 2024 beschikbaar gekomen. Die laat een verdere verslechtering zien van de buurten die al een onvoldoende op Leefbaarheid scoren. Voor de analyse in deze aanpak is de Leefbaarometer 2022 als referentie gebruikt.

De Veerkrachtanalyse (Circusvis, 2023) die is gemaakt voor de drie IJmondgemeenten laat eenzelfde patroon zien. De analyse signaleert in meerdere buurten in de IJmond een opeenstapeling van overlast, onveiligheid, kwetsbare bewoners en een groot aandeel corporatiebezit. Deze buurten vallen grotendeels samen met de buurten die een onvoldoende scoren in de Leefbaarometer. Deze opeenstapeling van problematiek leidt tot een zeer beperkte veerkracht voor deze inwoners, waardoor mensen niet, of slecht, zelfstandig de vaak vergaande en gecumuleerde problematiek kunnen oplossen.

De buurten in de IJmond die een 5 of lager scoren in de Leefbaarometer en een lage veerkracht hebben, worden in het vervolg van deze aanpak geduid onder de noemer 'de Stedelijke Vernieuwingsas (SVA)'. Een as die van zuidwest naar noord dwars door het centrum van de IJmond loopt en de buurten met een cijfer 5 of lager verbindt. *Zie figuur: Scores op Leefbaarheid*

De SVA huisvest 32% van de inwoners (circa 50.000) van de IJmond, op 10,6% van het oppervlak van de drie IJmondgemeenten. Het is daarmee een zeer verstedelijkt gebied met meer dan 7.200 inwoners per km². Ter vergelijking: de gemeente Amsterdam telt op haar grondgebied minder dan 5.000 inwoners per km².

VIJF OPGAVEN

De lage leefbaarheid en beperkte veerkracht wordt in deze aanpak verklaard aan de hand van vijf opgaven. Die vijf opgaven zijn geformuleerd doormiddel van een grondige analyse van (openbare) data en gesprekken met verschillende partners in de IJmond. Data die aantonen dat de opgaven niet op zich zelf staan; om de leefbaarheid te verbeteren in de IJmond moeten al deze opgaven gelijktijdig worden aangepakt. Deze opgaven worden hieronder kort samengevat. In bijlage 1 wordt de analyse uitgebreid uiteen gezet.

BEPERKT ONTWIKKELPERSPECTIEF VAN INWONERS

Een groot deel van de inwoners van SVA heeft een beperkte onderwijsachtergrond, die biedt onvoldoende perspectief op werk: maar liefst 70% van inwoners van de IJmond die bijstand ontvangt woont in de SVA. Het percentage kinderarmoede ligt aanzienlijk hoger dan het Nederlands gemiddelde, net als het aantal kinderen dat tot de groep met de hoogst verwachte onderwijsachterstanden hoort.

CRIMINALITEIT EN OVERLAST

De SVA kenmerkt zich door hoge criminaliteitscijfers (dubbel ten opzichte van het landelijk gemiddelde) en een hoog percentage risicojongeren: de IJmond hoort tot de 22% slechts scorende gemeenten op het gebied van risicojongeren. Ook kent de SVA een significant hoger aantal meldingen van overlast van mensen met onbegrepen gedrag, en drugs en alcohol gerelateerde overlast.

GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN

De blootstelling aan industriële emissies in de IJmond gaat gepaard met verhoogde risico's op sterfte, kanker, luchtwegaandoeningen zoals astma, slaapverstoring, mentale stress en een lager IQ bij kinderen. De inwoners van de SVA maken zich daar meer zorgen over dan in de rest van de regio. Het aantal inwoners dat kampt met psychische klachten of gevoelens van eenzaamheid ligt structureel hoger dan het gemiddelde. Dat geldt ook voor het aantal inwoners met een ongezonde leefstijl.

VEROUDERDE WONINGVOORRAAD

In de SVA dateert 43% van de woningen uit de naoorlogse periode 1945-1965. Ter vergelijking: het Nederlandse gemiddelde is 15%. Deze woningen kampen veelal met structurele tekortkomingen zoals gebrekkige isolatie, matige ventilatie, geluidsoverlast en een verhoogde kans op vocht- en schimmelproblemen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor het wooncomfort, maar ook voor de gezondheid van inwoners. Van deze woningen is 55% in handen van corporaties. Die hebben een grote verduurzamingsopgave en een grote sloop nieuwbouwopgave in te vullen, kampen met snel teruglopende financiële parameters en hebben door hun veelal relatief beperkte omvang onvoldoende slagkracht. Door de lage WOZ waarden in de SVA - circa 100.000 euro lager dan het landelijk gemiddelde - biedt uitpanden van woningen onvoldoende extra financiële ruimte.

VERSTEENDE OPENBARE RUIMTE

Het percentage groen in de openbare ruimte is in Nederland gemiddeld 38%. In de SVA is dat percentage 14% (!). De gevolgen spreken voor zich: toenemende hittestress, wateroverlast en overstromingsgevaar, en een openbare ruimte die niet uitnodigt tot bewegen. Bijkomend probleem is dat de openbare ruimte ten dienste staat van gemotoriseerd verkeer: de SVA kent een hoge parkeerdruk en een sterke afhankelijkheid van de auto, wat heeft geleid tot een groot aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau.

**“IN 1/3 VAN DE BUURTEN
VINDT 2/3 VAN DE
PROBLEMATIEK PLAATS”**

**STERK
JMOND**
**DAT
DOEN
WE
SAMEN**

3 RAAMWERK VOOR INZET

De IJmond is zoals geschetst een krachtige regio van nationaal belang, maar ook een regio met hele grote opgaven waar het om het welzijn van onze inwoners gaat.

De problemen die in hoofdstuk 3 zijn geschetst, zijn zowel in het sociaal, economisch als fysiek welzijn diepgeworteld. De opgave vraagt dan ook om integraal denken en sámen werken. En om een mix van oplossingen voor de korte termijn en van lange termijn inzet. In dit hoofdstuk wordt een raamwerk geïntroduceerd waarin de integraliteit van de bestaande inzet tot uitdrukking komt, waarmee hiaten zichtbaar worden en waarmee de integraliteit van nieuwe inzet zich laat borgen. In bijlage 2 worden voorbeelden van de bestaande inzet beschreven, aangevuld met ideeën die zijn opgedaan en ambities die zijn uitgesproken tijdens een brede bijeenkomst op 25 september met circa 40 betrokken partijen. Een van die ambities is om de resultaten van de inzet concreet en meetbaar te formuleren, waar mogelijk aan de hand van streefwaarden.

OPGAVEN EN THEMA'S

De opgaven zijn in het vorige hoofdstuk benoemd, en de inzet volgt daar logischerwijs uit. Die inzet is er op gericht om elke buurt die nu een onvoldoende scoort naar een stevige voldoende te brengen. Daarom streven we voor onze inwoners naar:

- 1. Een beter ontwikkelperspectief
- 2. Vermindering van criminaliteit en overlast
- 3. Verbetering van de gezondheidssituatie
- 4. Verbetering van het aanbod en de kwaliteit van de woningen
- 5. Verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte

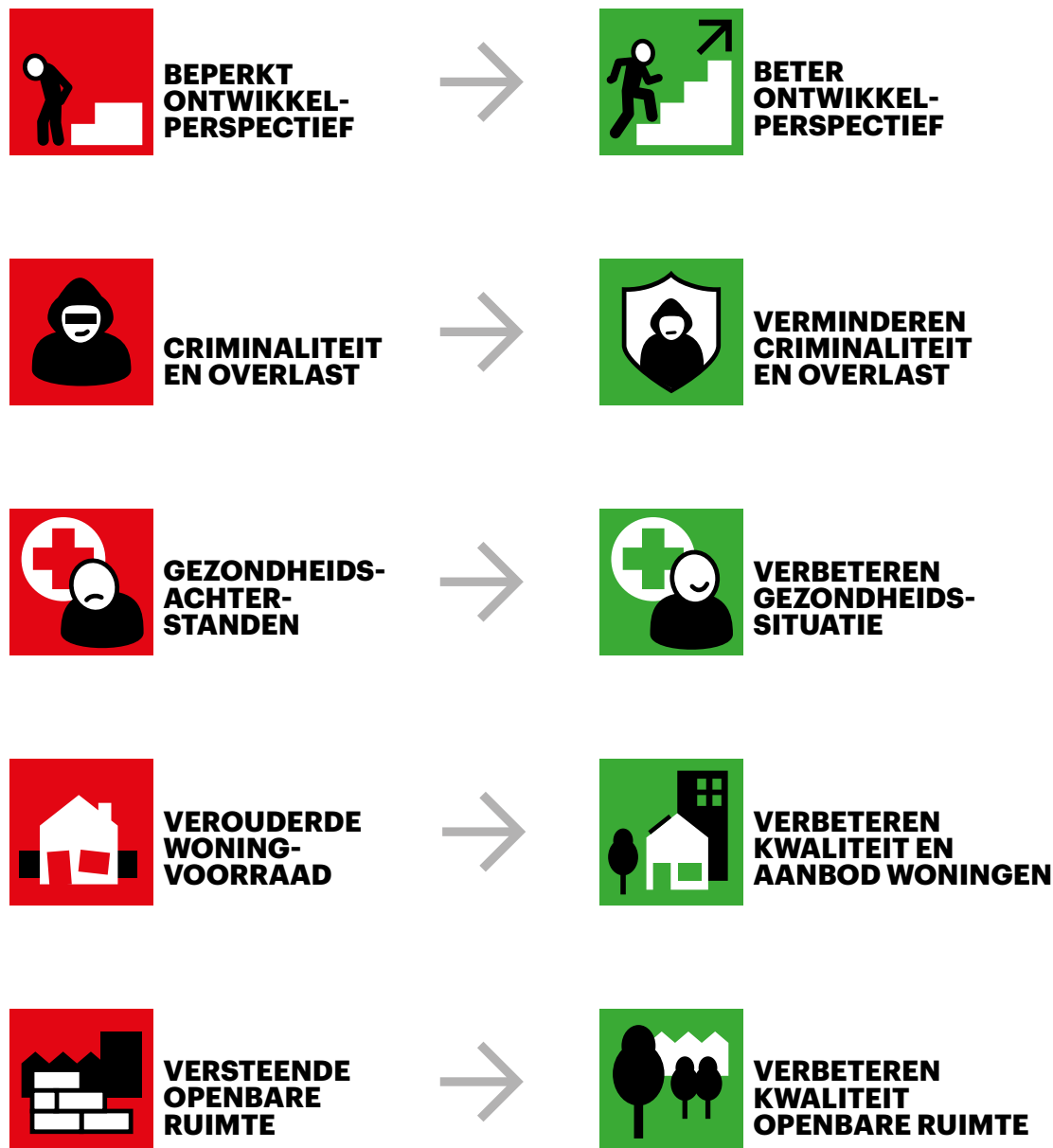
Zie figuur: Opgaven

Om deze opgaven te realiseren is inzet op verschillende aspecten in verschillende thema's nodig: het gaat om inzet op het gebied van onderwijs, economie, mobiliteit, fysieke leefomgeving, wonen en maatschappelijke voorzieningen.

In navolgende tabel zijn de 5 opgaven en 6 thema's benoemd. Daar waar opgave en thema een sterke relatie hebben is de betreffende cel ingekleurd. Bij de niet ingekleurde cellen is die relatie minder sterk en soms afwezig. Zie figuur: Raamwerk opgaven en thema's

OPGAVEN

De genoemde thema's spreken over het algemeen voor zich. Een specifiek aandachtspunt geldt voor het thema Maatschappelijke voorzieningen: dat kunnen fysieke voorzieningen zijn, maar ook zorg en welzijnsvoorzieningen zoals jeugdwerkers.

De inzet per opgave wordt zo concreet mogelijk gemaakt door per thema een doelstelling te formuleren, daar *interventies* bij te benoemen en waar mogelijk *streefwaarden* te bepalen. Dit vormt een startpunt van de aanpak, die op basis van voortschrijdende inzichten en veranderende mogelijkheden de komende jaren steeds kan worden aanpast.

INZET OP VERSCHILLENDE SCHAALNIVEAUS

Inzet vindt rechtstreeks in de betreffende wijken plaats, maar ook op gebieds-, gemeente- en regionaal niveau. Daarbij gaat het niet alleen om wijk- en gebiedsgerichte acties. Ook zijn het interventies en uitvoeringsplannen die gemeentebreed en regionaal worden aangepakt, zoals voor jeugd en veiligheid, armoedebestrijding, bijstand en ondermijning.

Op regionaal en gemeenteniveau zijn goede bereikbaarheid, de ontwikkeling van nieuwe woongebieden, een goede economische structuur en bereikbaarheid van de grotere groengebieden randvoorwaardelijk voor het welslagen van de stedelijke vernieuwing.

VOORBEELD

Een voorbeeld van het voorgaande: *onderwijs* (thema) heeft een sterke relatie met het creëren van een beter *ontwikkelperspectief* (opgave). door het geven van bijvoorbeeld taalonderwijs (interventie) worden mensen in staat gesteld om op een *passend niveau actief mee te doen in de samenleving* (doelstelling).

Op de volgende pagina zijn alle doelstellingen per opgave per thema weergegeven.

RAAMWERK

OPGAVEN

**BETER
ONTWIKKEL-
PERSPECTIEF**

**VERMINDEREN
CRIMINALITEIT
EN OVERLAST**

**VERBETEREN
GEZONDHEIDS-
SITUATIE**

**VERBETEREN
KWALITEIT EN
AANBOD WONINGEN**

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**

THEMA'S

[illegible]

**BETER
ONTWIKKEL-
PERSPECTIEF**

Onderwijs

Iedere inwoner wordt via onderwijs in de gelegenheid gesteld om op een passend niveau actief mee te doen in de samenleving.

Wonen

Woon- en leefomstandigheden vormen geen belemmering in de ontwikkeling van een individu.

Economie

De regionale arbeidsmarkt biedt werkgelegenheid die aansluit bij de vaardigheden en ambities van inwoners.

Fysieke leefomgeving

Maatschappelijke voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen - fysiek en niet fysiek zijn goed bereikbaar en dragen bij aan het ontwikkelperspectief van de inwoner.

Mobiliteit

Iedereen heeft toegang tot betaalbare en betrouwbare mobiliteit om onderwijs, werk en voorzieningen te kunnen bereiken.

**VERMINDEREN
CRIMINALITEIT
EN OVERLAST**

Onderwijs draagt in samenwerking met zorg, gemeenten, corporaties en politie en rekening houdend met de geldende kaders voor informatiedeling bij aan intensieve persoonsgerichte aanpak met een focus op vroegsignalering en snelle interventie.

Het bevorderen van een veilige en leefbare woonomgeving door het terugdringen van overlast, intimidatie en criminaliteit in en rond de woning.

Een eerlijke, transparante en rechtmatige lokale economie wordt gewaarborgd door het versterken van toezicht en handhaving op de legitimiteit van economische activiteiten.

De openbare ruimte is zó ingericht dat deze sociale controle bevordert, ontmoedigend werkt op crimineel gedrag en bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van inwoners.

Maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan preventie met focus op jeugd.

**VERBETEREN
GEZONDHEIDS-
SITUATIE**

Onderwijsinstellingen dragen bij aan gezondheidsvaardigheden en bewustwording over leefstijl, voeding en mentale gezondheid.

Woon- en levensomstandigheden vormen geen belemmering en dragen bij aan mentaal welzijn.

De openbare ruimte is zó ingericht dat deze uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen, en daarmee bijdraagt aan een gezonde leefstijl.

Er is een toegankelijk en gevarieerd aanbod van sport-, spel-, welzijns- en zorgvoorzieningen in de directe leefomgeving van inwoners, met voldoende ruimte voor ontmoeten.

Stimuleren actieve vormen van vervoer, zoals fietsen en wandelen, door veilige, aantrekkelijke en toegankelijke routes.

**VERBETEREN
KWALITEIT EN
AANBOD WONINGEN**

De woningvoorraad wordt toekomstbestendig gemaakt door verduurzaming, renovatie, verdichten/optoppen en/of sloop-nieuwbouw, zodat deze aansluit bij de woonbehoeften van verschillende doelgroepen.

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**

De openbare ruimte wordt vergroend en klimaatadaptief ingericht, met ruimte voor wateropvang, biodiversiteit en verkoeling, zodat deze bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Terugdringen van de aanwezigheid van de auto in straatbeeld een breder aanbod van veilige aantrekkelijke fiets- (en loop) routes.

**“DE BESTE REPRESSIE IS
PREVENTIE. WE WILLEN
MENSEN UIT DE ANONIMITEIT
HALEN, MEDEMENSELIJK-
HEID TONEN EN ALS
BESTUURDERS ZICHTBAAR
AANWEZIG ZIJN.”**

**STERK
JMOND
DAT
DOEN
WE
SAMEN**

4 IJMONDIALE AANPAK

In hoofdstuk 2 is de situatie in 35 buurten van de IJmond beschreven aan de hand van een verdiepte analyse van de leefbaarheid. Op basis daarvan zijn 5 opgaven geformuleerd, met daaruit voortvloeiende doelstellingen: een beter ontwikkelperspectief voor de inwoners van die buurten, minder criminaliteit en overlast, verbetering van de fysieke en mentale gezondheidstoestand, verbetering van de woningvoorraad en verbetering van de openbare ruimte. Dat vergt inzet van alle betrokken stakeholders en afstemming op verschillende niveaus, in aanvulling op de bestaande inzet en afstemming. Het raamwerk voor die integrale inzet is beschreven in hoofdstuk 3.

Met de aanvulling op de bestaande inzet willen we twee doelen bereiken:

1. Vergroten van de effectiviteit en meetbaarheid van de bestaande inzet en uitbreiding van die inzet, onder meer door:

- Een betere coördinatie van de inzet vanuit verschillende thema's op IJmondiaal niveau als onderdeel van een meerjarig programma voor stedelijke vernieuwing.
Vergroot de effectiviteit van bestaande inzet. Zorgt voor gerichtere inzet van middelen en capaciteit.
- Uitwerking van het geschetste raamwerk door onder meer hiaten in beeld te brengen en streefwaarden te formuleren.
Geeft heldere focus en volledigheid van inzet.
- Verbetering van de meetbaarheid door op IJmondiaal niveau informatiegaring en monitoring te organiseren.
Maakt de effectiviteit van de inzet beter zichtbaar, en draagt bij aan betere verantwoording.
- Kennisoverdracht te organiseren over specifieke thema's met en voor de betrokken stakeholders.
Meer en breder gedeelde kennis vergroot de effectiviteit en draagt bij aan betere samenwerking.

- Bij te dragen aan de uitvoering van de vast-gestelde wijkplannen en de ontwikkeling van nieuwe buurtplannen, wijkplannen en gebieds-plannen binnen SVA.

Schakelpunt voor bestaande en te ontwikkelen plannen borgt afstemming en integraliteit.

2. Verbinden van meer regionale, provinciale, nationale en Europese middelen aan de stedelijke vernieuwing, onder meer door:

- Bij de relevante gremia met gebruikmaking van de verdiepte analyse en actuele data goed onderbouwd aandacht te vragen voor de situatie van de SVA, daarbij steeds inspeland op de politieke actualiteit.

Zorgt voor het beter op de kaart zetten van de noden van de IJmond bij Rijk en Provincie.

- Die aandacht te vragen in aanvulling op de fysiek ruimtelijke lobby die vanuit MRA en NZKG wordt gevoerd in Den Haag en Brussel.

Zorgt voor een eenduidige lobby vanuit meerdere gremia richting Den Haag en Brussel.

“Er zijn heel veel initiatieven om bij te dragen aan veiligheid en ontwikkelperspectief maar vergen veel afstemming. Een coördinerend orgaan is gewenst.”

Realisatie van deze doelen vergt een **programmatische aanpak op IJmondiaal niveau**:

- Invulling van de 5 opgaven vergt inzet over een periode van 10 tot 20 jaar, van drie gemeenten en circa 40 stakeholders. Het betreft een integrale inzet vanuit het fysieke domein, het sociale domein en het economisch domein. Een complexe lang-jarige samenwerking dus, met een grote diversiteit aan projecten. Een context die zich bij uitstek leent voor een programma.
- Het programma draagt in het kader van de sturing onder meer zorg voor coördinatie, kennisdeling, allocatie van IJmondial middelen, communicatie en verantwoording.
- Voor het programma biedt de onderhavige aanpak een belangrijke basis: de analyse is gemaakt, de opgaven en bijbehorende doelstellingen beschreven, het raamwerk van waaruit gewerkt wordt geformuleerd.
- In aanvulling daarop worden een gebiedsgericht **uitvoeringsplan met een investeringsagenda** geformuleerd.
 - Een gebiedsgericht uitvoeringsplan met een investeringsagenda geeft een overzicht van projecten in de tijd, inclusief een prioritering vanuit beschikbare middelen. Met het maken van een projectoverzicht is in het kader van deze IJmondiale aanpak een start gemaakt.

- Een **bestuurlijk ambassadeur** draagt de stedelijke vernieuwing van de IJmond binnen en buiten de IJmond uit.

Naast de programmatische aanpak kan in de meest uitgebreide vorm ten behoeve van de effectiviteit een aantal zaken op IJmondiaal niveau worden georganiseerd.

- Een **IJmondiaal ingerichte subsidiewerving** die de subsidiemogelijkheden voor de drie gemeenten in beeld brengt, aanvragen en verantwoording verzorgt, alles op een wijze die de individuele gemeente ontzorgt. Een basis hiervoor wordt gevormd door de subsidiescan Stedelijke Vernieuwing die in het najaar is uitgevoerd en waarbij verschillende nog onbenutte mogelijkheden geïdentificeerd. Inrichting van de IJmondiaal subsidiewerving kan worden gebaseerd op succesvolle voorbeelden, zoals het Inter gemeentelijk Subsidiebureau Arnhem, een initiatief van de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Doetinchem en Rheden, dat de subsidiewerkzaamheden voor 6 gemeenten verzorgt. Dat doet het op basis van een uitvoeringsgerichte overeenkomst, zonder separate juridische constructie.
- Een **lobbyist** kan opdracht krijgen om in afstemming met de lobby van MRA en NZKG de IJmond blijvend in het Haagse en Europese speelveld onder de aandacht te brengen met als doel om hulp bij de stedelijke vernieuwing te organiseren. Dit in aanvulling op de fysiek ruimtelijke lobby van MRA en NZKG.

- De **informatievoorziening** met betrekking tot de diverse aspecten van stedelijke vernieuwing op IJmondiaal niveau wordt uitgebreid, zodanig dat werk wordt ontdebeld en de informatiegaring en presentatie van die informatie efficiënt en effectief wordt verzorgd. In het kader van deze aanpak is een opzet gemaakt van een IJmondiale verzameling en ontsluiting van data: 'Stedelijke Vernieuwing IJmond in cijfers'. Dit systeem combineert de data van de drie gemeenten, GGD, CBS en andere databronnen tot een visueel aantrekkelijk en overzichtelijk overzicht van data waaruit de voortgang van de stedelijke vernieuwing blijkt. Op basis daarvan kan het programma jaarlijks rapporteren over de ontwikkelingen, bijvoorbeeld over de volgende aspecten:
 - In hoeverre zijn de gestelde ambities gerealiseerd of in ontwikkeling?
 - Welke trends en ontwikkelingen zijn zichtbaar in de leefbaarheid binnen de SVA?
 - Hoe verhouden de resultaten zich tot de beschikbare middelen en inzet van capaciteit?
 - Zijn de ingezette acties en projecten nog in lijn met de oorspronkelijke doelen en ambities?
 - Zijn er nieuwe ambities of beter meetbare indicatoren die moeten worden toegevoegd aan 'Stedelijke Vernieuwing IJmond in cijfers'.
- De mogelijkheden en voorwaarden van een **fonds** voor de stedelijke vernieuwing worden nader uitgewerkt. Om subsidiegelden en andere financiële bijdragen effectief in te zetten in de SVA wordt voorgesteld een fonds in te richten, om te beginnen voor de middelen die in het kader van Netten op Zee ter beschikking worden gesteld. Dat geeft

de mogelijkheid om in te spelen op de projectdynamiek, en het geld daar te laten landen waar er op dat moment het meeste mee kan worden bereikt. Daarbij wordt er vanzelfsprekend zorg voor gedragen dat de totale verdeling uiteindelijk naar rato plaatsvindt, met de SVA als uitgangspunt. Verdeling gebeurt door de drie gemeenten gezamenlijk. Het proces van verdeling en administratieve verwerking kan gecoördineerd worden vanuit het voorgestelde programma.

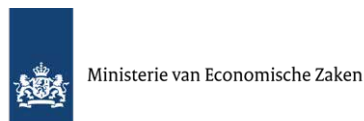
Een programmatische aanpak dus, en een aantal IJmondiaal georganiseerde zaken. Die kunnen als volgt worden gerealiseerd:

- **Q1 2026:** IJmondiale aanpak vast te stellen door colleges van B&W.
- **Q2 2026:** Uitwerking van voorstel voor organisatie programma.
- **Q3 2026:** Ondertekenen van een pact met alle betrokken stakeholders in de IJmond.
- **Q2 tot en met Q4 2026:** Nader uitwerken van een uitvoeringsplan en bijbehorende investeringsagenda, met een eerste concept in Q2 2026.
- **Q1 2027 en verder:** Sturen op realisatie uitvoeringsplan door programma.

MIJLPALENPLANNING

	2026				2027	2037
	Q1	Q2	Q3	Q4		
Programmatische aanpak						
Aanpak	Vaststelling door colleges		Ondertekenen Pact	Vaststelling door colleges		
Programma		Uitwerken voorstel governance programma			Start programma	
Uitvoeringsplan met investeringsagenda				Uitwerken uitvoeringsplan		
Coördinatie/sturing op uitvoeringsplan					Aanjagen en coördineren projecten uitvoeringsplan	
IJmondiale aspecten						
Subsidiewerving		Nadere uitwerking voorstel subsidiewerving			Start subsidiewerving	
Lobby		Nadere uitwerking voorstel lobbyplan		Start uitvoering lobbyplan		
Informatievoorziening	IJmond in Cijfers en onderzoek naar verbreding				Uitbreiding naar monitor Stedelijke Vernieuwing IJmond	
Fonds	Aanvragen gelden SPUK NOZ en begeleiding proces toewijzing					

U

**STERK
JMOND**

**DAT
DOEN
WE
SAMEN**

BIJLAGE 1 ANALYSE

In deze bijlage worden de vijf opgaven van de SVA beschreven aan de hand van een verdiepende analyse.

OPGAVE 1

BEPERKT ONTWIKKELPERSPECTIEF VAN INWONERS

De inwoners van de SVA hebben te maken met een beperkt ontwikkelperspectief, wat zich uit op meerdere sociale en economische terreinen. Een groot deel van de bevolking heeft een beperkte opleidingsachtergrond: 38% van de inwoners in de SVA beschikt over een basisopleiding. Het CBS definieert dit als basis opleidingsniveau: basis-onderwijs en vmbo, mbo1, de eerste 3 leerjaren van havo/vwo en de entreeopleiding, de voormalige assistentenopleiding (mbo1). Opvallend is dat ongeveer de helft van alle basis opgeleide inwoners van de IJmondregio (ongeveer 18.500 mensen) in de SVA woont. In Heemskerk is 18,5% van de jongeren tussen 15 en 25 jaar basis opgeleid, tegenover een landelijk gemiddelde van 10,8%. In Velsen geldt dat 8% van de inwoners tussen 25 en 35 jaar basis opgeleid is, terwijl dit landelijk op 4,6% ligt. Dit wijst erop dat beide gemeenten een relatief basisopgeleide beroepsbevolking hebben. Zie figuur: Verdeling opleidingsniveau (%)

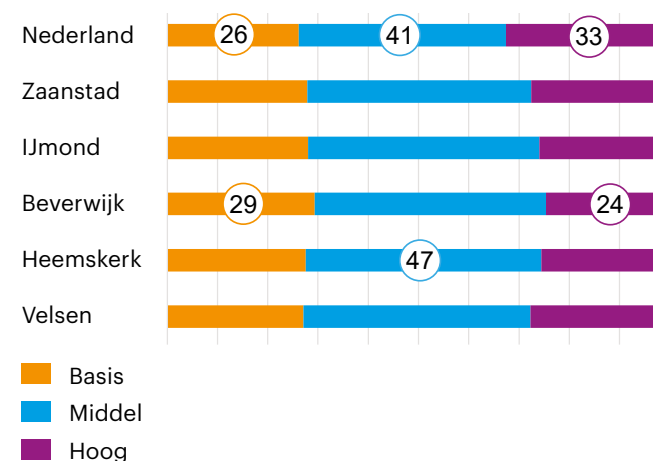
Die opleiding biedt onvoldoende perspectief op werk. Maar liefst 70% van de inwoners in de IJmond die een bijstandsuitkering ontvangen, wonen in de SVA. De cijfers tonen aan dat een groot percentage van de bijstandsgerechtigden langjarig bijstand ontvangt (trede 1 & 2 van de Participatieladder).

Dit bestand beweegt niet of nauwelijks in aantallen. Dit wijst op een structureel tekort aan betaalde arbeid en daarmee inkomenszekerheid in het gebied. Dit betreft voor een groot deel gezinnen. De economische kwetsbaarheid van die gezinnen vertaalt zich rechtstreeks in een verminderde ontwikkelkans voor kinderen die in deze omgeving opgroeien. Zie figuur: Aantal bijstandsuitkeringen per buurt

Dit beeld wordt bevestigd door diverse indicatoren. Zo ligt het percentage kinderarmoede in de IJmond, en met name in Beverwijk, aanzienlijk hoger dan het landelijk gemiddelde. Zie figuur: Armoede van kinderen (%)

Ook op het gebied van onderwijs zijn achterstanden zichtbaar. In de SVA woont 33% van alle kinderen in de regio met een te verwachten onderwijsachterstand. Die te verwachten onderwijsachterstand wordt door het CBS jaarlijks berekend aan de hand van een aantal indicatoren waaronder: opleiding van ouders, herkomst en verblijfsduur, schuldsanering). Vooral het aandeel kinderen dat valt binnen de landelijke doelgroep voor onderwijsachterstanden (de groep van 15% van de kinderen met het hoogste risico) is zorgwekkend hoog: in de SVA behoort 35% van de kinderen met te verwachten onderwijsachterstanden tot deze landelijke doelgroep. Dit percentage

VERDELING OPLEIDINGSNIVEAU (%)

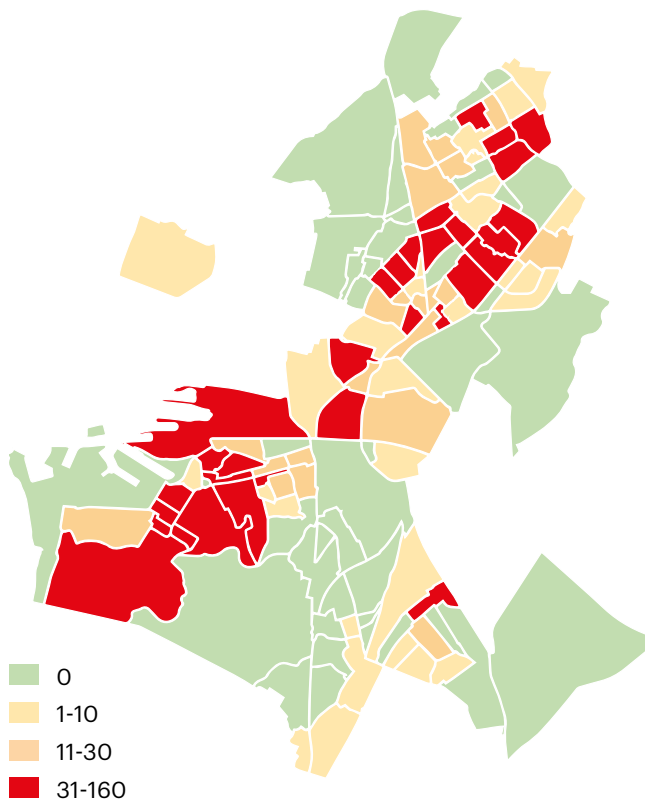
CBS: Opleidingsniveau wijken en buurten 2023

ligt ver boven het regionale gemiddelde van 18% en is vergelijkbaar met Zaanstad-Oost (37%). Zie figuur: *Onderwijsachterstanden - onder landelijke doelgroep (%)*

Een indicator die aan de hand van verschillende aspecten de maatschappelijke positie van personen of huishoudens bepaald is de SES-WOA score. Het CBS heeft een SES-score ontwikkeld, die is gebaseerd op Welvaart, Opleiding en Arbeid (WOA). Ook hier ontstaat eenzelfde patroon als in de andere cijfers te zien is: de SVA scoort veel slechter dan de rest van de IJmond en Nederland. Ook de kwetsbare gezinnen concentreren zich in de buurten van de SVA. Zie figuren: *Sociaal economische status - Welvaart, Opleiding en Arbeid (SES-WOA) + Concentratie Kwetsbare gezinnen (%)*

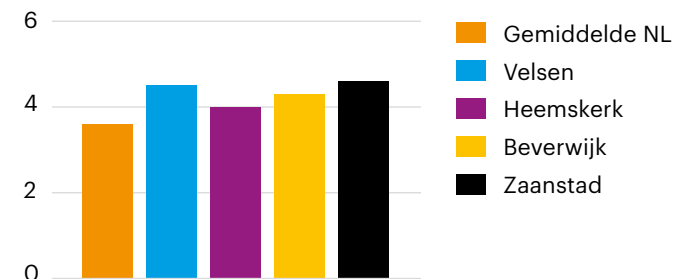
Deze cijfers benadrukken de urgentie om te investeren in onder meer kansengelijkheid, onderwijs, armoede-aanpak, begeleiding naar werk en ondersteuning van kwetsbare gezinnen. Zonder gerichte interventies blijft het ontwikkelperspectief en de ontwikkel-potentie van een hele generatie kinderen in de IJmond structureel beperkt en onbenut.

AANTAL BIJSTANDSUITKERINGEN PER BUURT

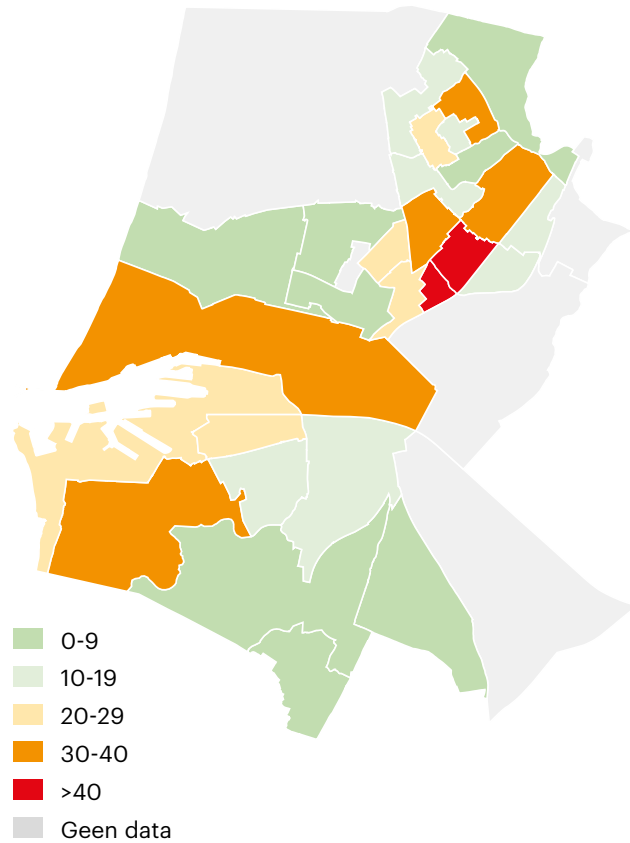
CBS: Kerncijfers Buurten Wijken 2023

ARMOEDE VAN KINDEREN (%)

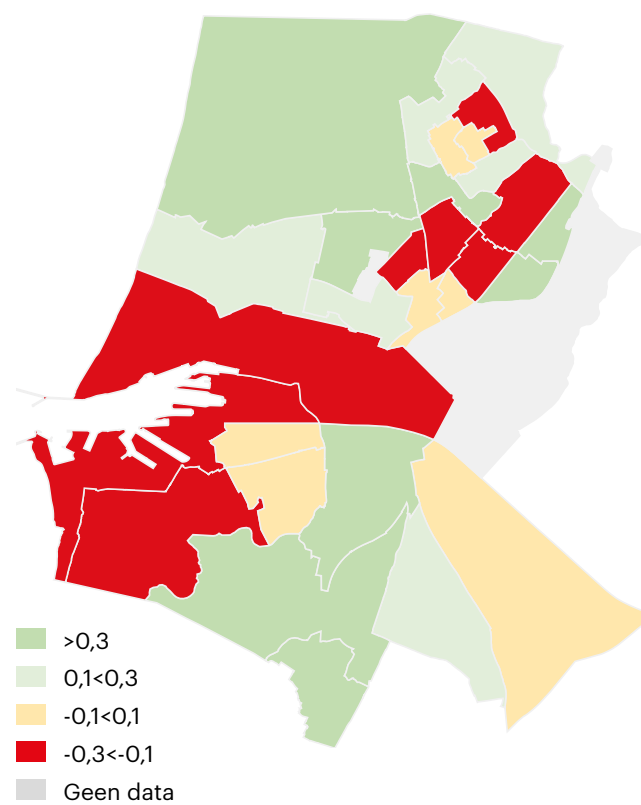
CBS: Armoede van kinderen; persoons- en huishoudenskenmerken 2023

ONDERWIJSACHTERSTANDEN ONDER LANDELIJKE DOELGROEP (%)

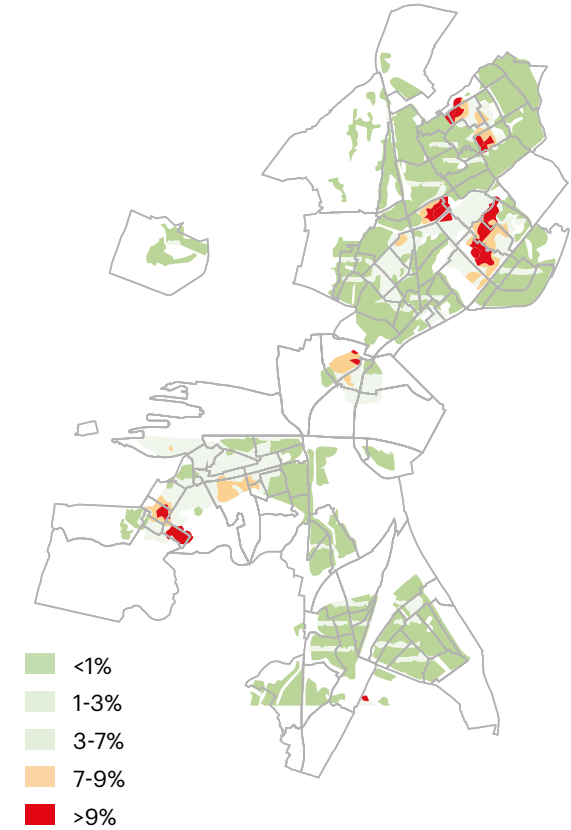
CBS: Onderwijsachterstanden - percentage onder landelijke doelgroep 2024

SOCIAAL ECONOMISCHE STATUS - WELVAART, OPLEIDING EN ARBEID (SES-WOA)

CBS: Sociaal-economische status; scores per wijk en buurt 2023

CONCENTRATIE KWETSBARE GEZINNEN (%)

Wonen en Zorg op de kaart Kennemerland & IJmond: kwetsbare gezinnen 2022 (eigen bewerking)

OPGAVE 2

CRIMINALITEIT EN OVERLAST

“Belangen en benaderingen blijven nu vaak binnen domeinen, grens overstijgend werken zou veel normaler moeten worden; Drugsoverlast kan je op twee manieren aanpakken. Als eerste wordt vaak gelijk gedacht aan veiligheid en ingezet op jeugdboa's. Maar een preventieve benadering met inzet van jeugdwerkers, geeft meer resultaat op de lange termijn.”

– Welzijn IJmond

De leefomgeving van inwoners in de SVA wordt gekenmerkt door relatief hoge niveaus van criminaliteit en overlast. Waar landelijk gemiddeld 0,4% van de inwoners wordt verdacht van een crimineel delict, liggen deze cijfers in delen van de SVA beduidend hoger. In Velsen-Noord bedraagt dit percentage 0,9% en in IJmuiden-West 0,7%, bijna het dubbele van het landelijke gemiddelde. Dit hoge percentage verdachten wijst op sociale problemen in de wijk en een verhoogde kans op ontwikkeling van jeugdcriminaliteit.

Zonder gerichte maatregelen dreigt deze trend in de toekomst verder te verergeren. Zo blijkt uit landelijke data over ondermijning dat de IJmond behoort tot de 22% slechtst scorende gemeenten van Nederland als het gaat om risicojongeren. Dat zijn jongeren die, vaak als gevolg van sociaaleconomische omstandigheden, een instabiele thuissituatie of een gebrek aan

positieve rolmodellen, een verhoogde kans hebben om in aanraking te komen met criminaliteit.

Waar drugsgebruik en drugshandel met name in Velsen de afgelopen jaren een probleem is, wordt inmiddels een waterbedeffect geconstateerd richting de andere twee gemeenten.

Ook het aantal geregistreerde misdrijven ligt in de SVA hoger dan gemiddeld, wat een grotere politie-inzet, meer veiligheidsincidenten én een verhoogd gevoel van onveiligheid onder inwoners impliceert. In het bijzonder vallen het centrum van Beverwijk, delen van IJmuiden en Velsen-Noord op. In deze wijken is het aantal misdrijven per inwoner significant hoger dan in de rest van de IJmond, wat bijdraagt aan een negatieve spiraal van onveiligheidsgevoelens en verminderde leefbaarheid. Zie figuur: Misdrijven 2012-2024

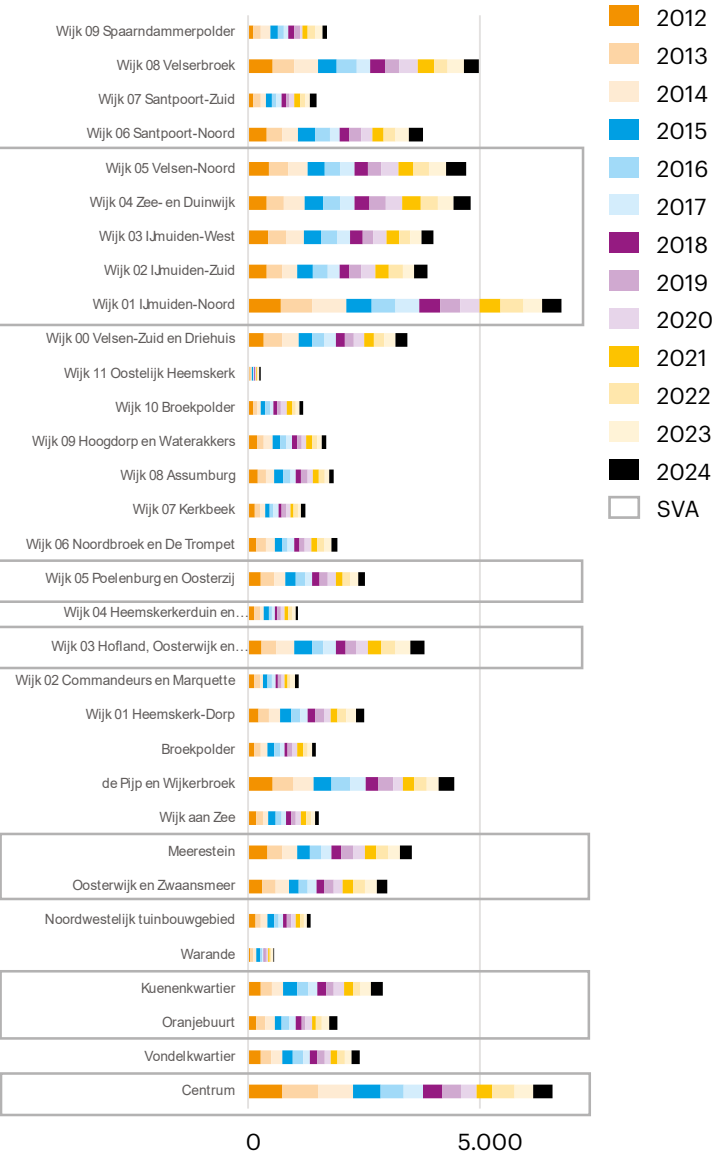
Naast criminaliteit speelt ook overlast een prominente rol in het dagelijks leven van inwoners. Het aantal meldingen van overlast, variërend van geluidshinder tot problematisch gedrag van personen met onbegrepen gedrag en incidenten gerelateerd aan alcohol- en drugsgebruik, is opvallend hoog. Deze vormen van overlast drukken zwaar op het welzijn van inwoners en maken het moeilijker om een stabiel en positief leefklimaat te creëren. Zie figuren:

Meldingen in de SVA 2024 + Overlast per categorie (aantal meldingen per inwoner)

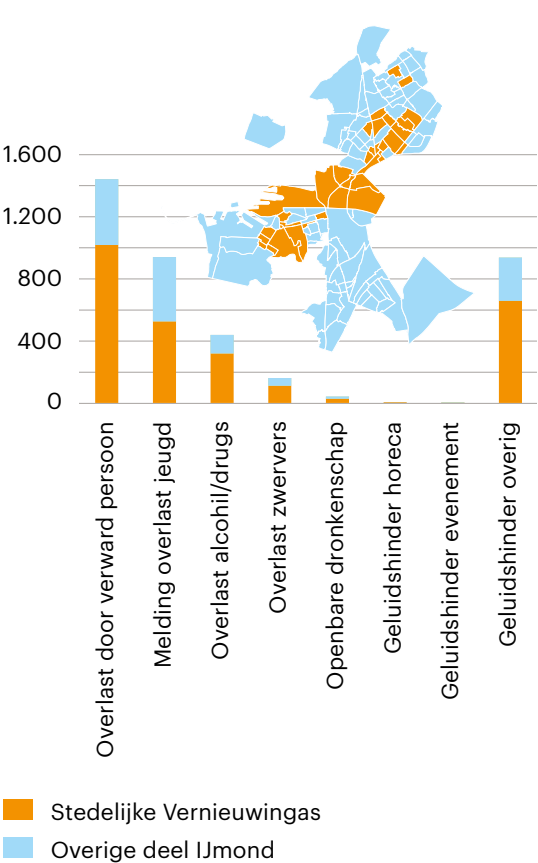
De cumulatie van deze problematiek maakt duidelijk dat de SVA in een kwetsbare positie verkeert. Zonder stevig integraal beleid gericht op preventie, signalering, sociale ondersteuning en handhaving, dreigt de veiligheid verder onder druk te komen.

MISDRIJVEN 2012-2024

Dataportaal Politie: Geregistreerde misdrijven 2024 (eigen bewerking)

MELDINGEN IN DE SVA 2024

Dataportaal Politie: Geregistreerde overlast 2024 (eigen bewerking)

OPGAVE 3

GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN

“De GGD Kennemerland begeleidt scholen in hun regio via de Gezonde Schoolmethodiek met erkende interventies vanuit het RIVM. De IJmondgemeenten hebben hier momenteel geen structurele middelen voor beschikbaar om dit goed te kunnen begeleiden.”

– GGD Kennemerland

Het beperkte perspectief van inwoners in de SVA weerspiegelt zich ook duidelijk in hun gezondheidssituatie. In vergelijking met omliggende wijken binnen de IJmondregio zijn de gezondheidssuitkomsten in de SVA significant slechter. De directe leefomgeving speelt hierin een grote rol. Met name de invloed van de industrie op de volksgezondheid is een structurele zorg voor inwoners en beleidsmakers in de regio. Dit komt ook tot uitdrukking in de lage SES-score. Een lage sociaaleconomische positie hangt sterk samen met een mindere gezondheid en aanzienlijk minder gezonde levensjaren.

De impact van industriële activiteiten op de gezondheid kent veel verschijningsvormen en is vergaand. Uit diverse onderzoeken blijkt dat blootstelling aan industriële emissies in de IJmond gepaard gaat met verhoogde risico's op sterfte, kanker, luchtwegaandoeningen zoals astma, slaapverstoring, mentale stress en zelfs een lager IQ bij kinderen. Deze negatieve effecten hebben - in combinatie met de uitstoot

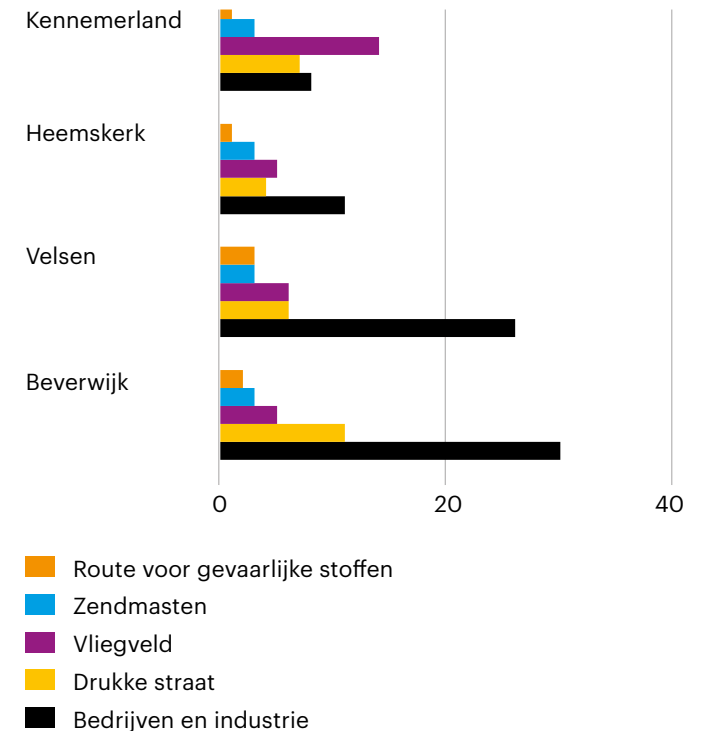
van mobiliteit en gebouwde omgeving – geleid tot groeiende zorgen over de gezondheid in het gebied.

Waar binnen de GGD-regio Kennemerland de meeste zorgen gericht zijn op luchtvaart, liggen de zorgen in de SVA duidelijk bij de nabijgelegen industrieën. Zo maakt 30% van de inwoners van Beverwijk, 26% van Velsen en 11% van Heemskerk zich zorgen over industriële activiteiten, tegenover slechts 8% in de rest van Kennemerland.

Ook geurhinder door bedrijven wordt veel vaker genoemd als zorgfactor in deze gemeenten dan elders in de regio. Deze zorgen zijn niet alleen subjectief; ze weerspiegelen reële gezondheidsrisico's en een langdurige blootstelling aan ongezonde omgevingsfactoren. Zie figuren: *Zorgen om eigen gezondheid door industrie (%) + Zorgen om eigen gezondheid door geur (%)*

De mentale gezondheid in de SVA geeft eveneens reden tot zorg. Het percentage inwoners dat kampt met psychische klachten of gevoelens van eenzaamheid ligt structureel hoger dan het gemiddelde. Zo voelt 19% van de inwoners in de SVA zich sterk eenzaam, tegenover 14% in zowel de rest van de IJmond als in Nederland. Dit heeft directe gevolgen voor het algehele welbevinden en versterkt de bestaande gezondheidsrisico's.

ZORGEN OM EIGEN GEZONDHEID DOOR INDUSTRIE (%)

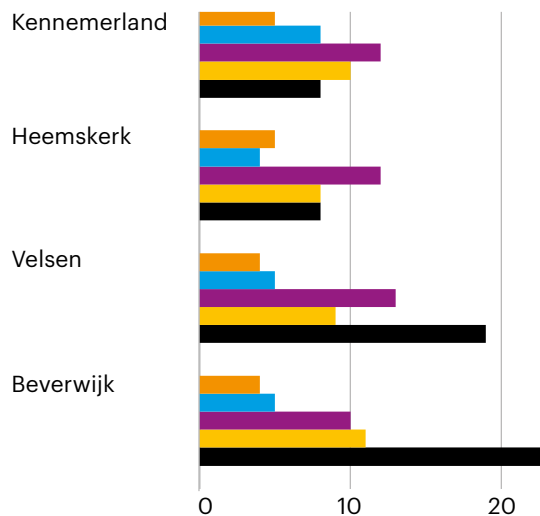
Gezondheidsmonitor GGD Kennemerland 2024

Ook de beleving van de eigen gezondheid laat een negatief beeld zien: slechts 61% van de inwoners van de SVA beoordeelt zijn of haar gezondheid als goed, tegenover 68% in de IJmond en 69% landelijk. Dit duidt op een lager welzijnsniveau en een grotere zorgvraag in de wijk. Zie figuur: *Ervaart goede gezondheid (%)*

Daarnaast is er sprake van een ongezonde leefstijl onder een groot deel van de inwoners. Zo voldoet 55% van de volwassenen in de SVA niet aan de beweegrichtlijn, iets hoger dan het landelijke gemiddelde van 53%. Het percentage rokers ligt met 23,6% aanzienlijk boven het landelijke gemiddelde van 18%. Ernstig overgewicht komt in de SVA voor bij 20% van de inwoners, ten opzichte van 16,5% in de rest van Nederland. Bovendien lijdt 36,9% van de inwoners aan een langdurige aandoening, terwijl dat landelijk op 33,4% ligt. Zie figuren: *Rokers (%) + Ernstig overgewicht (Obesitas) (%) + Voldoet aan beweegrichtlijn (%)*

Deze cumulatie van fysieke, mentale en leefstijl gerelateerde gezondheidsproblemen, maakt duidelijk dat de SVA een gebied is met aanzienlijke gezondheidsachterstanden. De noodzaak voor gerichte preventieve maatregelen, gezondheidsbevordering, verbetering van de leefomgeving en toegankelijke zorg is dan ook urgent.

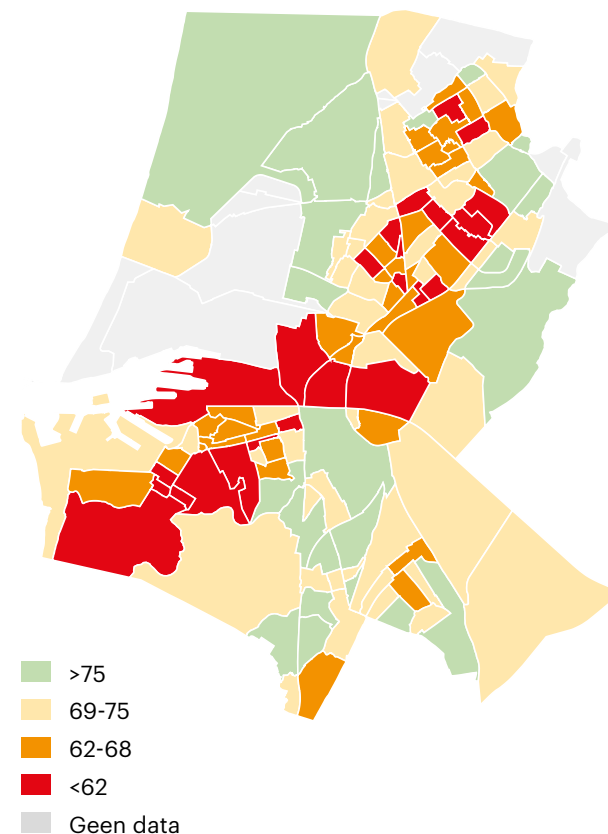
ZORGEN OM EIGEN GEZONDHEID DOOR GEUR (%)

- Landbouw/veeteelt
- Vliegverkeer
- Open haard/allesbrander
- Riolering/zuivering
- Bedrijven/industrie

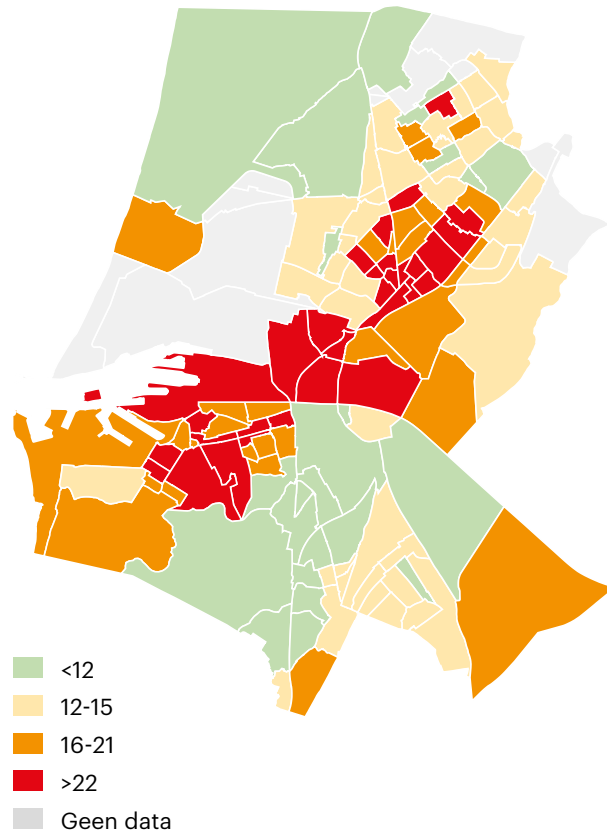
Gezondheidsmonitor GGD Kennemerland 2024

ERVAART GOEDE GEZONDHEID (%)

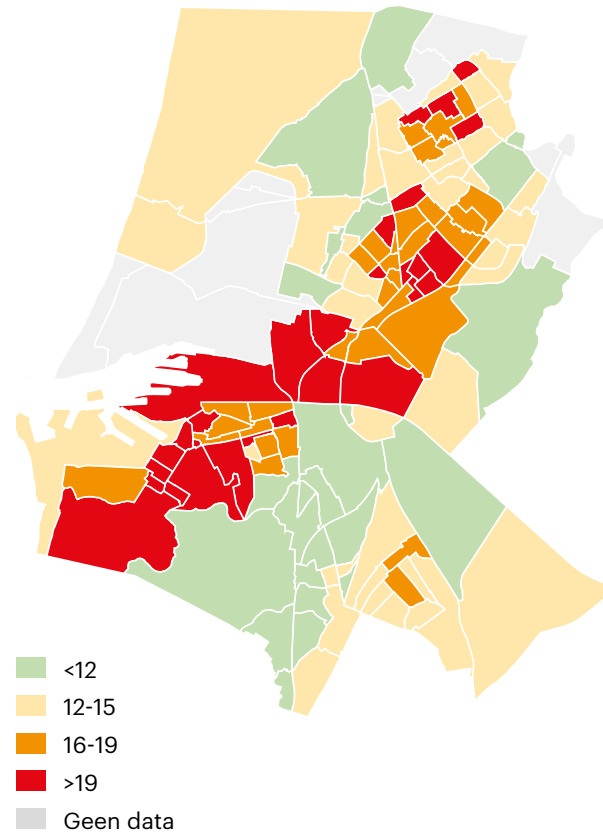
RIVM: Gezondheid per wijk en buurt 2022

ROKERS (%)

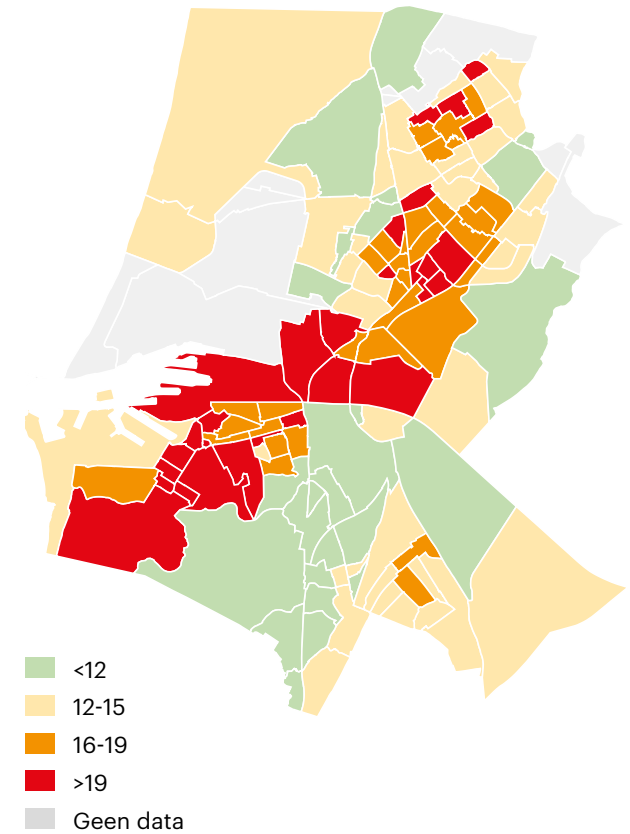
RIVM: Gezondheid per wijk en buurt 2022

ERNSTIG OVERGEWICHT (OBESITAS) (%)

RIVM: Gezondheid per wijk en buurt 2022

VOLDOET AAN BEWEEGRICHTLIJN (%)

RIVM: Gezondheid per wijk en buurt 2022

OPGAVE 4

VEROUDERDE WONINGVOORRAAD

“In Oosterwijk hebben we een groot project waar 1.000 portiekwoningen worden verduurzaamd. Eigenlijk wil je echt grootschalig renoveren of sloop/nieuwbouw plegen, maar financieel gezien komen we daar niet verder dan verduurzamen van woningen. Met name de kwetsbare doelgroepen zijn hier de dupe van; er wordt geen beter gedifferentieerd programma gerealiseerd” – Woningcorporatie WoonOpMaat

Delen van het woningareaal van de IJmond hebben een slechte kwaliteit. Dat heeft een historische context. De Koninklijke Hoogovens – het tegenwoordige Tata – speelde een belangrijke rol bij de wederopbouw van Nederland. Het bedrijf was een van de steunpilaren van de naoorlogse industrialisatie, zorgde voor werkgelegenheid en leverde essentiële materialen voor de wederopbouw. Voor de IJmond was het van extra betekenis: Hoogovens richtte in 1955 Huizenbezit Breesaap BV op om meer greep te krijgen op de woningvoorziening van haar werknemers. Dat deed ze in aanvulling op de gemeentelijke woningbedrijven, die in het zwaargehavende IJmond voor een enorme woningbouw gave stonden. De woningen werden veelal in hoog tempo en met beperkte middelen gerealiseerd tijdens die naoorlogse wederopbouw, met als gevolg een eenzijdig aanbod met lage bouw kwaliteit en beperkte duurzaamheid.

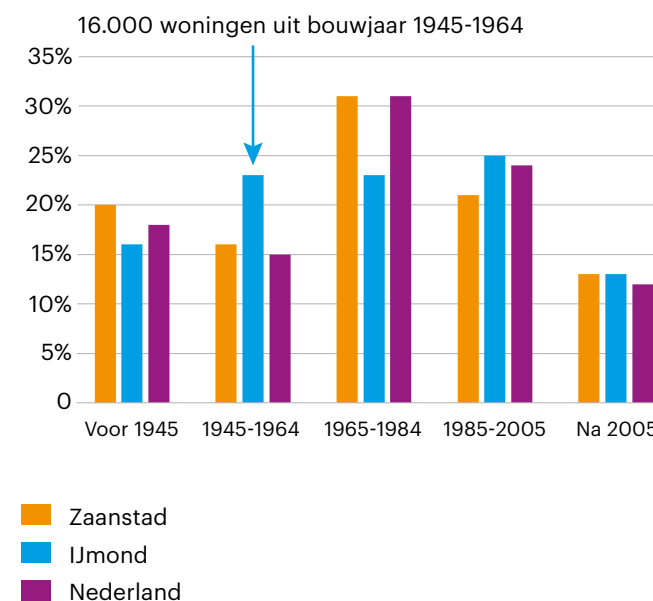
WONEN IN DE SVA

De woningvoorraad in de SVA schetst als gevolg daarvan een zorgwekkend beeld als het gaat om veroudering, woonkwaliteit en onderhoud. In de IJmond zijn circa 16.000 woningen gebouwd in de periode 1945–1964, wat neerkomt op 33% van het totale woningareaal in de regio. Landelijk ligt dit aandeel veel lager, op slechts 15%. Zie figuur: Bouwjaar woningen (%)

In de SVA is deze situatie nog pregnanter: 43% van de woningen in dit gebied dateert uit deze naoorlogse periode. Deze woningen kampen veelal met structurele tekortkomingen zoals gebrekkige isolatie, matige ventilatie, geluidsoverlast en een verhoogde kans op vocht- en schimmelproblemen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor het wooncomfort, maar ook voor de gezondheid van inwoners. Een ongezond binnenklimaat vergroot het risico op of versterkt de effecten van luchtwegaandoeningen, allergieën en mentale gezondheidsproblemen – met name bij kinderen en ouderen.

Daarnaast bestaat 64% van de woningvoorraad in de SVA uit huurwoningen, waarvan het overgrote deel (55%) sociale huurwoningen verhuurd wordt door woningcorporaties. De leefkwaliteit van een aanzienlijke groep inwoners is daarmee afhankelijk

BOUWJAAR WONINGEN (%)

Basisregistratie adressen en gebouwen 2024
(eigen bewerking)

van het bestaande onderhoudsniveau en van de investeringscapaciteit van deze woningcorporaties. En dat staat onder druk, zoals hierna wordt beschreven.

Zie figuur: Verdeling woningvoorraad type woningen

Landelijk kampt 25% van de huurwoningen met vocht- en schimmelproblematiek en 38% van de huurders in corporatiewoningen ervaart achterstallig onderhoud. De kans op deze problemen is aanzienlijk groter in oudere woningen: woningen van voor 1945 hebben vijf keer zo vaak last van vochtproblemen dan woningen gebouwd na 1990. *Zie figuur: Energielabels C en lager*

Een slechte score op het gebied van energierendement speelt hierin een belangrijke rol. Veel woningen in de SVA hebben een laag energielabel (C of lager), wat voor inwoners kan leiden tot hoge energiekosten door energieverlies en een ongezond binnenklimaat. Inwoners van deze woningen lopen niet alleen een groter risico op gezondheidsproblemen, maar bevinden zich ook vaker in een situatie van energiearmoede. Veel van deze slecht presterende woningen bevinden zich in de SVA. *Zie figuur: Energiearmoede (%)*

De fysieke en functionele achterstanden in de woningvoorraad vertalen zich ook in economische termen. De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in de SVA ligt circa €100.000 lager dan het landelijk gemiddelde. Die lagere WOZ-waarde is niet alleen voor de gehele regio kenmerkend, maar duidt ook op een slechte kwaliteit van de woning, een laag energielabel en een matige waardering van de locatie/omgeving. Tegelijkertijd nemen de instandhoudingskosten toe,

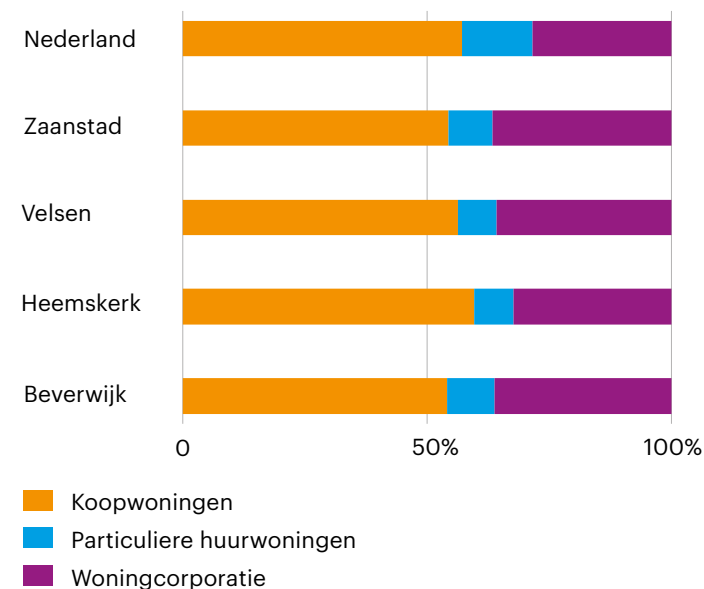
vooral voor woningcorporaties die geconfronteerd worden met een verouderde voorraad en hoge renovatiekosten en de relatief grote groep met lage huren in deze regio. De wettelijke verduurzamingsopgave komt daar nog bovenop.

CORPORATIES NADER BEKEKEN

Woningcorporaties spelen in de IJmond een relatief grote rol als het gaat om de woningvoorraad: zij bezitten ca. 35% van de totale woningvoorraad (landelijk is dat 28%), in totaal zo'n 24.600 woningen. Van de 16.000 woningen die gebouwd zijn tussen 1945 en 1964 zijn er circa 9.300 in handen van corporaties. Dat maakt de corporaties een cruciale partij in de aanpak van de verouderde voorraad. Tegelijkertijd staan zij voor enorme uitdagingen op het gebied van onder meer verduurzaming (Nationale Prestatieafspraken) en transformatie/ sloop-nieuwbouw. *Zie figuur: Bouwjaar woningen IJmond in corporatiebezit*

Een complicerende factor is de versnippering van het corporatiebezit in de regio. De 24.600 corporatiewoningen in de IJmond zijn verdeeld over vijf woningcorporaties, waarvan de grootste circa 8.400 woningen binnen de IJmondregio bezit en de kleinste slechts 1.600. Ter vergelijking: de gemiddelde corporatie in Nederland beheert tussen de 10.000 en 15.000 woningen. Deze fragmentatie beperkt de schaalvoordelen en de organisatorische slagkracht die nodig zijn voor grootschalige renovatie- en vernieuwingsopgaven. Coördinatie tussen verschillende partijen, afstemming van investeringsplannen en gezamenlijke uitvoeringskracht zijn hierdoor complexer te organiseren. *Zie figuur: Verdeling voorraad corporaties*

VERDELING WONINGVOORRAAD TYPE WONINGEN

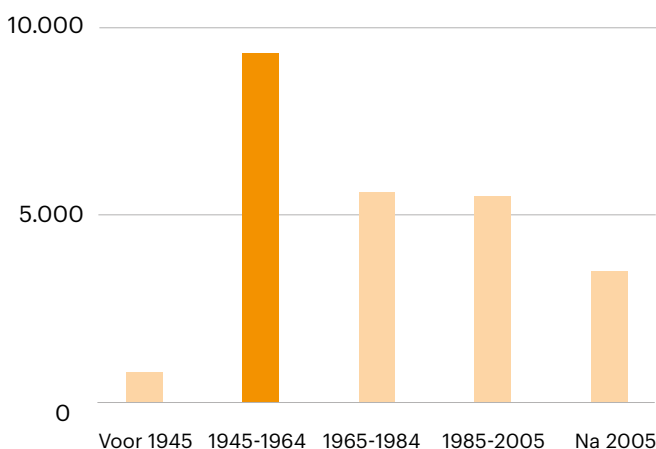
CBS: Kerncijfers buurten en wijken 2024

Daarnaast staan de financiële mogelijkheden van de corporaties in de regio onder druk. De komende jaren wordt een daling van de Interest Coverage Ratio (ICR) verwacht. Dat betekent dat corporaties minder ruimte hebben om rentelasten te dragen. Tegelijkertijd stijgt de Loan-to-Value (LTV), wat duidt op toenemende schuldenlast ten opzichte van de marktwaarde van het bezit.

Deze trends wijzen op een afnemende investeringscapaciteit, precies op het moment dat forse investeringen in verduurzaming, renovatie en nieuwbouw noodzakelijk zijn. Sloop- nieuwbouw geeft ruimte om de woningaantallen en de woonkwaliteit te vergroten. Bijvoorbeeld door aanleg van liften waardoor woningen levensloopbestendig worden. Maar sloop-nieuwbouw vergt ook verwerking van boekwaardeverlies en sloopkosten in de financiële huishouding. De relatief lage VON-prijzen in deze regio beperken de mogelijkheid om met marktwoningen investeringsruimte te creëren, naast de beperking die de regelgeving ten aanzien van woningcorporaties.

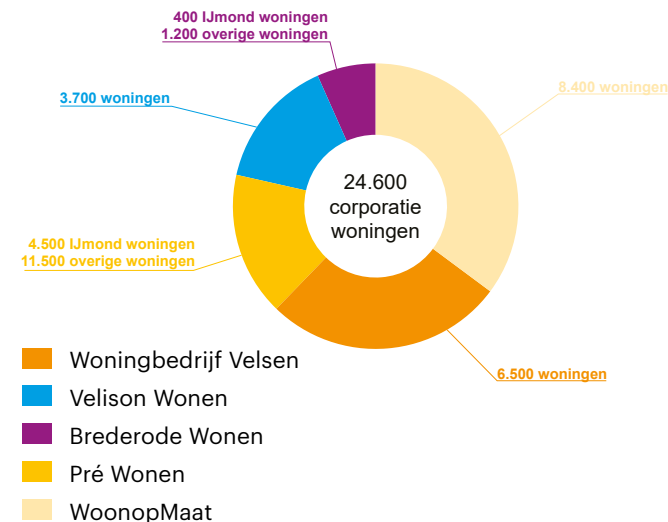
De optelsom van de verouderde, eenzijdige woningvoorraad, lage woonkwaliteit, beperkte energielabelprestaties, lage WOZ-waarden, versnipperd bezit en afnemende financiële slagkracht maakt duidelijk dat de SVA voor een urgente en complexe woonopgave staat. Zonder gerichte overheidsinterventie, aanvullende investeringsmiddelen en betere samenwerking tussen corporaties, is het risico groot dat de achterstanden verder oplopen. Dit heeft vervolgens weer negatieve effecten op gezondheid, leefbaarheid en sociaaleconomische perspectieven van inwoners.

BOUWJAAR WONINGEN IJMOND IN CORPORATIEBEZIT

Basisregistratie adressen en gebouwen 2024
(eigen bewerking)

VERDELING VOORRAAD CORPORATIES

Gezondheidsmonitor GGD Kennemerland 2024

OPGAVE 5

VERSTEENDE OPENBARE RUIMTE

“Er wordt veel gesproken over het opnieuw inrichten van de openbare ruimte, maar er liggen ook kansen bij het slimmer inrichten van de openbare ruimte. Niet overall is een gebrek aan speelvoorzieningen, maar daar waar een tekort is kunnen schoolpleinen openbaar worden gemaakt om zo relatief eenvoudig voorzieningen aan de openbare ruimte toe te voegen.”

– Floor Braet, Atlant Basisscholen

Hoewel de IJmond wordt omringd door waardevolle natuurgebieden zoals duinen, bossen en kustzones, laat de inrichting van de gebouwde omgeving een ander beeld zien. In de stedelijke kernen, met name in de SVA, is het aandeel groen in de openbare ruimte opvallend laag. Waar het omliggende landschap uitnodigt tot recreatie en verkoeling, blijft het effect van natuur binnen de bebouwingsgrenzen sterk achter. *Zie figuur: Bebouwd gebied en groen - IJmond*

Het verkoelend vermogen van groene en blauwe structuren (zoals parken, bomen, vijvers en grachten) is essentieel om stedelijke hittestress tegen te gaan. In grote delen van de IJmond is dit verkoelend effect echter verwaarloosbaar. Dit wordt nog verergerd door de nabijheid van zware industrie, die extra warmte genereert en het verkoelend vermogen van stedelijk groen verder ondermijnt.

Ook de autodominantie draagt daar in negatieve zin aan bij. Vooral in het centrum van IJmuiden en Beverwijk is sprake van een sterk versteende omgeving. *Zie figuur: Verkoelend effect groen en blauw - IJmond en Amsterdam (°C op jaarbasis)*

Het percentage groen in de bebouwde gebieden toont de ernst van de situatie. Waar het landelijke gemiddelde op 38% ligt, kent de IJmond slechts 20% stedelijk groen. In de SVA, dat zich grotendeels door de centra van Beverwijk, Heemskerk en IJmuiden uitstrekt, is dat zelfs gedaald tot slechts 14%. Deze cijfers bevestigen wat visueel al zichtbaar is: een harde, stenige openbare ruimte die weinig bijdraagt aan een gezond en prettig leefklimaat. *Zie figuur: Verhouding groen-grijs-blauw*

De gevolgen hiervan zijn niet alleen merkbaar in het dagelijks leven van inwoners, maar zullen richting de toekomst steeds groter worden. Versteende gebieden warmen sneller op tijdens hete zomerdagen, wat leidt tot verhoogde hittestress. Een risico dat met name ouderen, jonge kinderen en mensen met gezondheidsproblemen treft. Daarnaast zorgt het gebrek aan waterdoorlatende oppervlakken voor een verhoogd risico op wateroverlast en overstromingen bij hevige neerslag. Klimaatverandering maakt deze effecten urgenter dan ooit.

BEBOUWD GEBIED EN GROEN - IJMOND

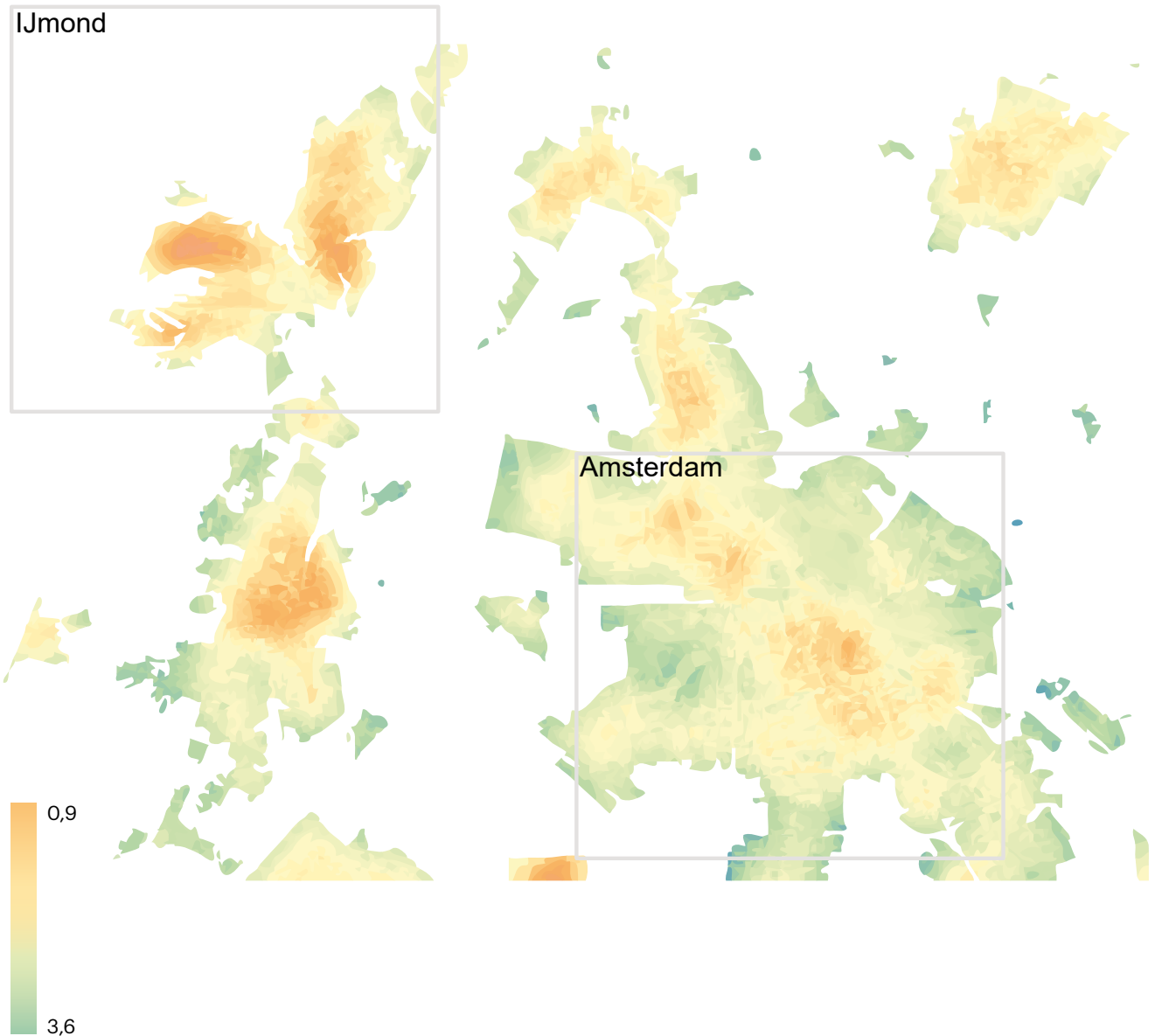
Groen
Gebouwen

BAG adressen en OSM data (eigen bewerking)

Een bijkomend probleem is de inrichting van de openbare ruimte die ten dienste lijkt te staan van gemotoriseerd verkeer. De SVA kent een hoge parkeerdruk en een sterke afhankelijkheid van de auto, wat heeft geleid tot een groot aantal parkeerplaatsen op maaiveldniveau. Deze parkeerplaatsen dragen niet alleen bij aan verdere verharding van de omgeving, maar nemen ook ruimte in beslag die anders gebruikt zou kunnen worden voor vergroening, verblijfsplekken of ontmoeting. Dit versterkt het beeld van een functionele maar beperkt leefbare buitenruimte.

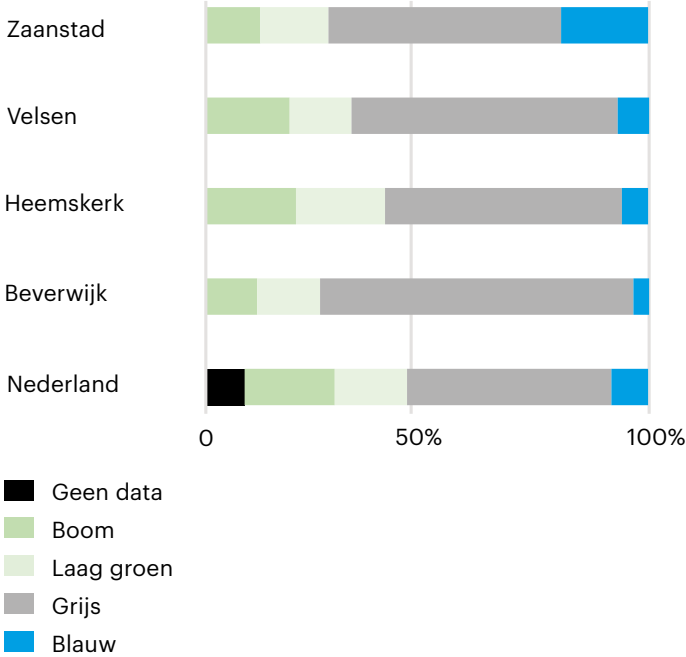
De combinatie van weinig groen, veel verharding, beperkte klimaat adaptieve maatregelen en een overwegend auto-georiënteerde inrichting zorgt ervoor dat de openbare ruimte in de SVA onvoldoende bijdraagt aan gezondheid, welzijn en toekomstbestendigheid. Investeren in vergroening, het terugdringen van verharding, en het herinrichten van straten en pleinen met oog voor klimaatadaptatie, gezondheid en verblijfskwaliteit is dan ook cruciaal om de SVA veerkrachtig te maken voor de toekomst.

VERKOELEND EFFECT GROEN EN BLAUW - IJMOND EN AMSTERDAM (°C OP JAARBASIS)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)(2020) (eigen bewerking)

VERHOUDING GROEN-GRIJS-BLAUW

Klimaat-effectatlas: Cobra Groeninzicht (2021)

BIJLAGE 2

INZET VANUIT RAAMWERK

OPGAVE 1

BETER ONTWIKKELPERSPECTIEF

AMBITIE

Deze eerste opgave is vooral gericht op het verbeteren van het welzijn en de toekomst van het individu, de inwoners in onze regio. We willen hen gelijke kansen bieden, de mogelijkheid om zich sociaal en economisch te ontwikkelen en hun gezondheid te verbeteren. Dat begint bij de jeugd, maar heeft uiteraard betrekking op onze hele kwetsbare samenleving

Realisatie van een beter ontwikkelperspectief vergt specifiek inzet op de volgende thema's:

OPGAVEN

**BETER
ONTWIKKEL-
PERSPECTIEF**

**VERMINDEREN
CRIMINALITEIT
EN OVERLAST**

**VERBETEREN
GEZONDHEIDS-
SITUATIE**

**VERBETEREN
KWALITEIT EN
AANBOD WONINGEN**

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**

THEMA'S

Onderwijs	Wonen	Economie	Fysieke leefomgeving	Maatschappelijke voorzieningen	Mobiliteit

Deze aspecten worden hierna nader toegelicht. Benadrukt moet worden dat dit niet een volledig beeld geeft van manieren om een beter ontwikkel-perspectief te creëren, maar binnen de veelheid aan mogelijkheden een gezamenlijke focus creëert.

ONDERWIJS

Iedere inwoner wordt via onderwijs in de gelegenheid gesteld om op een passend niveau actief mee te doen in de samenleving.

- **Versterken taalonderwijs met nadruk op inter-generatieel taalonderwijs**

In de IJmond wordt al stevig ingezet op taalonderwijs. Toch kan de aanpak verder worden versterkt door meer nadruk te leggen op intergenerationeel taalonderwijs, waarbij ouders en kinderen samen leren. Dit bevordert niet alleen de taalvaardigheid binnen gezinnen, maar draagt ook bij aan het verbeteren van het contact met buurtcoaches, de overheid en buurtgenoten.

- **Intensiveren en structureel financieren buitenschoolse activiteiten**

Actief mee kunnen doen in de samenleving begint met het vroegtijdig voorkomen van achterstanden bij basisschoolleerlingen. Eenmaal opgelopen achterstanden zijn moeilijk in te lopen. Verschillende buitenschoolse activiteiten dragen bij aan het verkleinen van achterstanden. Een voorbeeld daarvan is de Velsense zomerschool, waar kinderen uit minder kansrijke gezinnen tijdens eerste 3 weken van de zomervakantie aan deelnemen. Het geeft kinderen een betere basis voor het vervolg. Dit soort activiteiten staan onder druk: het betreft

bovenwettelijke taken die als gevolg van de afname van middelen ten behoeve van onderwijsachterstandenbeleid makkelijk beperkt of geschrapt worden. De lange termijnwaarde kan echter groot zijn. Binnen de IJmond zou gestreefd moeten worden naar uitbreiding en structurele financiering.

- **Stimuleren leerwerktrajecten**

Voor jongeren en volwassenen bieden werkervaringsplekken gelegenheid om werkervaring op te doen en daarmee de arbeidskansen te vergroten. Bijvoorbeeld na een opleiding of als onderdeel van een re-integratie traject. Ook voor deze trajecten wordt gestreefd naar intensivering.

- **Stimuleren werkervaringsplek**

Voor jongeren en volwassenen bieden werkervaringsplekken gelegenheid om werkervaring op te doen en daarmee de arbeidskansen te vergroten. Bijvoorbeeld na een opleiding of als onderdeel van een re-integratie traject.

- **Onderwijsaanbod nog beter laten aansluiten op arbeidsaanbod**

We constateren een grote groep inwoners die basis of middelbaar opgeleid zijn, waarvoor het arbeidsaanbod niet altijd goed aansluit. Daarop ingrijpen kan vanuit twee perspectieven: het realiseren van nieuwe werkgelegenheid die aansluit op het opleidingsniveau, waarover in de volgende paragraaf (regionale economie) meer, en het nog beter laten aansluiten van het onderwijsaanbod op het bestaande en te verwachten arbeidsaanbod.

- **Tussengroep een beter perspectief bieden**

Er is sprake van een kwetsbare tussengroep: de groep die geen ondersteuning in het kader van speciaal onderwijs nodig heeft, maar waarvoor het regulier onderwijs een te grote uitdaging vormt. Binnen het preventief plan voor passend onderwijs waaraan wordt gewerkt zou ook die groep meer aandacht moeten krijgen.

- **Uitbreiden aantal brugfunctionarissen**

De brugfunctionaris verbindt school en omgeving, en ondersteunt ouders met niet-onderwijs gerelateerde vragen. Een effectief instrument dat uitbreiding behoeft.

ECONOMIE

De regionale arbeidsmarkt biedt werkgelegenheid die aansluit bij de vaardigheden en ambities van inwoners.

- **Stimuleren leerwerktrajecten en werkervaringsplekken**

Zie hetgeen hierover werd opgemerkt onder onderwijs.

- **Verder versterken sectoren met werkgelegenheid die aansluit op basis opgeleiden**

De IJmond heeft een relatief grote groep basis opgeleiden. Om de aansluiting van deze groep met de arbeidsmarkt te houden en verbeteren, worden sectoren aangetrokken en behouden met vraag naar basis opgeleiden.

- **Verder bevorderen ondernemersklimaat en maatschappelijk ondernemerschap**

Ondernemers spelen een cruciale rol in de afstem-

ming van het aanbod van werkgelegenheid en het in beweging brengen van kwetsbare inwoners. Door het bieden van subsidies voor ondernemers en vergroten van de bekendheid daarvan, kunnen ondernemers kwetsbare inwoners waaronder mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij de hand nemen, stageplekken creëren en beschikbaarheid van werkgelegenheid verbeteren.

MOBILITEIT

Iedereen heeft toegang tot betaalbare en betrouwbare mobiliteit om onderwijs, werk en voorzieningen te kunnen bereiken.

- **Fietsen aantrekkelijker en veiliger maken voor alle inwoners**

Voor voetgangers en fietsers worden aantrekkelijke routes gecreëerd om voorzieningen en werkplekken te bereiken, en wordt ingezet op het daadwerkelijk gebruik van die routes. Inspiratie biedt daarbij het fietsenplan Zaanstad, dat een driedelige inzet kent:

1. Een goede basis van fietspaden en stroken.
2. Mensen leren fietsen, door bijvoorbeeld fietslessen aan te bieden.
3. Promotie om fietsgebruik te bevorderen.

- **Verbeteren HOV-verbindingen**

Om een echt alternatief te bieden voor de auto wordt op alle plekken in de IJmond ingezet op hoogwaardig openbaar vervoer (HOV), waar opportuun in de vorm van Bus Rapid Transit. Dat gebeurt met voldoende frequentie en urenbereik, zodat ook buiten reguliere werktijden auto afhankelijkheid wordt beperkt.

- **Verbeteren routes van HOV-stations naar de plaats van bestemming**

De route van ov-station naar de plaats van bestemming, de last mile, kost vaak onevenredig veel tijd of is niet uitnodigend. De route van woning naar bus- en treinstation wordt daarom zo optimaal mogelijk ingericht.

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

Maatschappelijke voorzieningen - fysiek en niet-fysiek - zijn goed bereikbaar en dragen bij aan het ontwikkelperspectief van de inwoner.

- **Huis van de wijk als drager van de buurt**

Het bereiken van inwoners is soms lastig: mensen kunnen de stap naar overheidsinstanties als groot ervaren of zijn wantrouwend. Laagdrempelige toegang tot kennis kan bijdragen aan preventie en oplossingen. Een huis van de wijk – per wijk naar behoeven in te richten- kan zo'n laagdrempelige toegang bieden.

- **Multifunctioneel gebruik van maatschappelijke voorzieningen**

We faciliteren veel maatschappelijk vastgoed; huizen van de wijk, culturele centra, ontmoetingscentra, sportvoorzieningen, scholen. Deze voorzieningen staan vaak 's avonds leeg of worden maar enkele dagen in de week gebruikt. Multifunctioneel gebruik, hoe lastig dat voor wat betreft beheer soms ook kan zijn, kan bijdragen aan een effectieve inzet van dergelijke voorzieningen en meer synergie tussen de gebruikers. Daar wordt extra op ingezet.

- **Ontmoeting en ontwikkeling van de jeugd**

Werk samen met jongeren aan het creëren van meer plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontwikkelen, op een manier die aansluit bij hun wensen. Dit kan eventueel gecombineerd worden met een intensiever gebruik van bestaande maatschappelijke voorzieningen.

- **Intensivering van schuldhulpverlening en schuldpreventie**

Een oplopende schuldenlast kan sterk bijdragen aan een ervaren gebrek aan ontwikkelperspectief. Intensiveren van schuldhulpverlening en inzet op preventie – onder meer door het aanbieden van onderwijs op het gebied van omgang met financiën - is nodig.

WONEN

Woon- en leefomstandigheden vormen geen belemmering in de ontwikkeling van een individu.

- **Voldoende passende en betaalbare woningen**

Door te streven naar voldoende passende en betaalbare woningen wordt overbewoning teruggedrongen, wordt gedwongen inwonen bij ouders voorkomen en worden mensen niet meer gedwongen om een onevenredig deel van hun inkomen aan woonlasten te spenderen. In alle gevallen levert dat een verbetering van het ontwikkelperspectief op.

- **Sturen op betere functiemenging**

Door te streven naar een betere menging van wonen en werken – bijvoorbeeld als onderdeel van een sloop nieuwbouwproces – kan de werk-

functie in monofunctionele woonwijken worden gebracht. Dit biedt een inspirerend voorbeeld binnen de directe woonomgeving.

- **Sturen op diversiteit in de wijk**
Een brede mix van inwoners zorgt voor meer draagkracht in de wijk en een andere dynamiek die mogelijk inspireert. Goede afwisseling tussen vragers en dragers vraagt om goede spreiding.

STREEFWAARDEN

Wanneer zijn we geslaagd in het streven naar een beter ontwikkelperspectief?

Niet alle aspecten lenen zich voor kwalitatieve doelstellingen. Voor een aantal waarvoor dat wel kan, worden streefwaarden bepaald. Bij die streefwaarden is als uitgangspunt genomen dat de buurten in de SVA het verdienen om minimaal op gelijk niveau als het huidige (meetmoment 2024) gemiddelde van de IJmond te komen. Dat niveau moet zijn gehaald in 2040. Omdat de stedelijke vernieuwing zich focust op de buurten in de SVA maar zich daar niet toe beperkt is ook een streefwaarde voor de hele IJmond opgenomen, te bereiken in 2045. Deze streefwaarde is gebaseerd op het landelijk gemiddelde van de betreffende indicator.

In navolgendenaanvolgende tabel zijn voorstellen voor streefwaarden opgenomen. Die moeten nader worden aangevuld in het kader van de uitwerking van deze aanpak.

AMBITIE	Huidige situatie	2040 SVA	Ambitieniveau IJmond 2045
Percentage inwoners in de SVA met een opleiding hoger dan 'basisopleiding'* gaat omhoog	35%	23%	15%
% van kinderen met verwachte onderwijsachterstanden in de SVA (behorende tot landelijke doelgroep) moet omlaag			
Het aantal mensen dat een beperking ervaart door onvoldoende taalbeheersing neemt af			
Voor iedere inwoner in de SVA die een praktische opleiding heeft genoten en kan werken is binnen een half uur reizen per fiets of OV passende werkgelegenheid voorhanden			
Minimaal X% van de deelnemers aan een leerwerktraject vindt na 6 maanden een betaalde baan die past bij het leerwerktraject.			
Afname van mensen die aangewezen zijn op schuldhulpverlening.			

VERMINDERING CRIMINALITEIT EN OVERLAST

We willen wijken waar (het gevoel van) criminaliteit en overlast nihil is. Deze opgave richt zich dan ook op het terugdringen van criminaliteit die zich op veel fronten uit: ondermijning, witwassen, uiteenlopende criminele delicten en met name jeugdcriminaliteit. Dit willen we repressief en preventief aanpakken. Datzelfde geldt voor overlast op straat door o.a. Mensen met onbegrepen gedrag en jeugd met wangedrag. Dat vraagt om goede begeleiding. Maar het gaat ook om gedragingen van onze inwoners zelf, zoals het achterlaten van hondenpoep, te hard rijden en verkeerd parkeren. Dit vraagt om bewustwording en gedragsverandering.

Aanpak van criminaliteit en overlast vergt specifiek inzet op de volgende thema's:

BETER ONTWIKKEL- PERSPECTIEF

VERMINDEREN CRIMINALITEIT EN OVERLAST

VERBETEREN GEZONDHEIDS-SITUATIE

VERBETEREN KWALITEIT EN AANBOD WONINGEN

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**[illegible]

Deze thema's worden hierna nader toegelicht. Benadrukt moet worden dat dit niet een volledig beeld geeft van manieren om criminaliteit en overlast te verminderen, maar een gezamenlijke focus creëert.

ONDERWIJS

Onderwijs draagt in samenwerking met zorg, gemeenten, corporaties en politie en rekening houdend met de geldende kaders voor informatiedeling bij aan intensieve persoonsgerichte aanpak met een focus op vroegsignalering en snelle interventie.

- **Voorlichting, preventie en vroegsignalering**

Scholen kunnen een marktplaats zijn voor criminele transacties en een plek voor werving van criminelen. Docenten en schoolpersoneel kunnen daarom een belangrijke rol spelen bij het signaleren van crimineel gedrag en het voorkomen daarvan. Dit vraagt om voorlichting aan docenten en schoolpersoneel, en om voorlichting van leerlingen over fysieke criminaliteit en digitale criminaliteit. Uit landelijk onderzoek onder VO-scholen dat gepubliceerd is via het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, blijkt dat voorlichting in algemene zin nog onvoldoende wordt ingevuld. In de IJmond wordt er aandacht aan besteed in het kader van het VIOS-overleg (Veilig In en Om Scholen).

ECONOMIE

Een eerlijke, transparante en rechtmatige lokale economie wordt gewaarborgd door het versterken van toezicht en handhaving op de legitimiteit van economische activiteiten.

- **Coördinatie op ondermijning in de IJmond**

De onderwereld maakt vaak gebruik van legitieme maatschappelijke structuren om hun crimineel verkregen opbrengsten te legaliseren: ondermijning. Ondermijning wordt sterk beheerst door twee onderwerpen die met elkaar samenhangen: drugsproblematiek en misbruik van vastgoed. De drie gemeenten van de IJmond kunnen intensiever met elkaar samenwerken op ondermijning om waterbedeften te voorkomen.

- **Bieden alternatief toekomstperspectief voor jeugd met een criminele tendens**

Door jongeren nog beter te koppelen aan bedrijven die de jongeren op de juiste manier kunnen begeleiden, nog meer en betere stagemogelijkheden te organiseren en het bedrijfsleven en onderwijs beter bij elkaar te laten aansluiten, wordt ook jongeren met een criminele tendens een alternatief toekomstperspectief geboden.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

De openbare ruimte is zó ingericht dat deze sociale controle bevordert, ontmoedigend werkt op crimineel gedrag en bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van inwoners.

- **'Ogen op straat'**

In het ontwerp van de openbare ruimte en de opstallen wordt meer rekening gehouden met het principe 'ogen-op-straat'. Dat kenmerkt zich door heldere routes, zichtlijnen, menging met levendige functies, transparante plinten, en menging van mobiliteiten. Deze maatregelen zorgen voor meer zichtbaarheid en sociale controle en dit verhoogt (het gevoel van) veiligheid.

- **Voldoende verlichting en geen blindspots in de openbare ruimte**

Er wordt zowel bij bestaande inrichting van openbare ruimte als bij nieuwe inrichting van openbare ruimte nog meer rekening gehouden met veiligheid en het gevoel van veiligheid. In het ontwerp van de openbare ruimte worden blind spots voorkomen. Bestaande blind spots worden verbeterd door bijvoorbeeld betere verlichting. Gebruik van veilige routes moet worden gestimuleerd in combinatie met ontmoedigen van gebruik van onveilige routes. Vrouwen worden nadrukkelijker betrokken bij de inrichting van de openbare ruimte.

- **Voorzieningen om de leefomgeving schoon te houden**

Een grote veroorzaker van een beleving van onveiligheid is een vervuilde openbare ruimte: hondenpoep, zwerfvuil, graffiti. Verder stimuleren van containeradoptanten, gerichte inzet op terugdringen hondenpoep op straat en gericht ruimte geven aan plekken voor legale graffiti/streetart kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van het veiligheidsgevoel. Dat geldt ook voor het aanspreken van mensen op hun gedrag door buurtvaders en boa's.

Ook verhogen van de organisatiegraad van bedrijventerreinen helpt; bij een hogere organisatiegraad, zoals bij een Bedrijven Investerings Zone (BIZ) wordt er vanuit de ondernemers proactief ingezet op een schoon, heel en veilig bedrijventerrein.

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

Maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan preventie met focus op jeugd.

- **Jeugd- en jongerenwerk gericht op preventie**

Extra inzet van jeugd- en jongerenwerk voorkomt overlast en geeft meer ruimte voor een persoonsgerichte aanpak. Dat kan onder meer door uitbreiding van het aantal PGA-jeugdtrajecten in de IJmond. Maar ook door het versterken van de positie van de ouder(s) in het gezin, waarbij met name de positie van de moeder in veel gezinnen aandacht behoeft.

- **Ruimte bieden voor jeugdcultuur in het publieke domein**

Door meer ruimte te bieden voor jeugdcultuur in het publieke domein kan eigenaarschap van dat domein bij de jeugd worden gestimuleerd. Dat kan door bijvoorbeeld inzet van een stadsrapper en het bieden van plekken voor legale graffiti/streetart.

WONEN

Het bevorderen van een veilige en leefbare woonomgeving door het terugdringen van overlast, intimidatie en criminaliteit in en rond de woning.

- **Woningen voor doelgroepen die voor overlast zorgen of begeleiding nodig hebben**

Voor bewoners die niet zelfstandig kunnen wonen of voor overlast zorgen is een begeleide woonvorm nodig. Dat kan effectief worden ingevuld door de gemeenten van de IJmond door deze woonvormen gezamenlijk te realiseren. Het gaat daarbij onder meer om Skaeve Huse (voor bewoners die

ernstige overlast geven), om Kamertrainingscentra (voor jongeren die begeleiding nodig hebben wij het wennen aan zelfstandig wonen), en om kleinschalige beschermd woonvoorzieningen (voor personen die niet thuis kunnen wonen). Voor al deze voorzieningen geldt dat versterking van inzet wenselijk is.

- **Spreaden van kwetsbare doelgroepen in de gemeenten en over de regio**

Door kwetsbare doelgroepen zoals statushouders en daklozen beter binnen de gemeenten over de regio en te spreiden, in woningen of tijdelijke opvang, wordt de last die opvang van doelgroepen en in sommige gevallen ook overlast met zich meebrengt beter gespreid. Dit vergt goede afstemming met de IJmondgemeenten onderling, en met de overige gemeenten binnen Zuid-Kennemerland/IJmond en MRA. De Wet versterking regie volkshuisvesting gaat daarin sturing geven. De verdeling van de opvang van asielzoekers is al geregeld via de Spreidingswet. Op de spreiding van kwetsbare doelgroepen kan gedeeltelijk gestuurd worden door het passend woningaanbod beter te verdelen binnen de gemeenten.

- **Func tiemenging**

Func tiemenging is het combineren van verschillende functies in een gebied, zoals wonen, werken, recreatie en voorzieningen, in plaats van ze strikt van elkaar te scheiden. Door in te zetten op func tiemenging is de buurt gedurende de gehele dag levendig en is er sociaal toezicht, wordt de ruimte beter benut en wordt de sociale interactie versterkt.

- **Veiligheid achter de voordeur?**

Een integrale aanpak van Veilig Thuis, gemeenten en jeugdzorgpartners, binnen het vrijwillig en gedwongen kader, kan bijdragen aan het beter zicht krijgen op veiligheid achter de voordeur. Intensivering van samenwerking draagt bij aan het versneld beter zicht krijgen.

STREEFWAARDEN

Wanneer zijn we geslaagd in het streven naar vermindering van criminaliteit en overlast?

Niet alle aspecten lenen zich voor kwalitatieve doelstellingen. Voor een aantal waarvoor dat wel kan zijn streefwaarden bepaald. Bij die streefwaarden is als uitgangspunt genomen dat de buurten in de SVA het verdienen om minimaal op gelijk niveau als het huidige (meetmoment 2024) gemiddelde van de IJmond te komen. Dat niveau moet zijn gehaald in 2040. Omdat de stedelijke vernieuwing zich focust op de buurten in de SVA maar zich daar niet toe beperkt is ook een streefwaarde voor de hele IJmond opgenomen, te bereiken in 2045.

STREEFWAARDE	Huidige situatie	Acceptabel niveau IJmond- lint 2040	Ambitieniveau IJmond 2045
Afname van percentage risicojongeren in de SVA	8,3%	5,5%	5%
Afname van het aantal misdrijven per inwoner (x10.000)	514	400	300
Afname van het aantal meldingen verwarde personen			
Beleving van veiligheid (veiligheidsmonitor)			

VERBETEREN GEZONDHEIDSSITUATIE

De cumulatie van fysieke, mentale en leefstijl-gerelateerde gezondheidsproblemen, gecombineerd met de concentratie van kwetsbare bewoners in een verouderde woningvoorraad, leidt tot aanzienlijke gezondheidsachterstanden bij onze inwoners. De noodzaak voor gerichte preventieve maatregelen, gezondheidsbevordering, verbetering van de leefomgeving en toegankelijke zorg is dan ook urgent.

Aanpak van criminaliteit en overlast vergt specifiek inzet op de volgende thema's:

OPGAVEN

THEMA'S

[illegible]

Deze aspecten worden hierna nader toegelicht. Benadrukt moet worden dat dit niet een volledig beeld geeft van manieren om mentale en fysieke gezondheidsachterstanden tegen te gaan, maar een gezamenlijke focus creëert.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

De openbare ruimte is zó ingericht dat deze uitnodigt tot bewegen, ontmoeten en ontspannen, en daarmee bijdraagt aan een gezonde leefstijl.

- **Een omgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten**

Het creëren van een toegankelijke en aantrekkelijke groene openbare ruimte, met voldoende groene verbindingen tussen voorzieningen en wandel- en fietsroutes, stimuleert inwoners om meer te bewegen in hun eigen buurt.

- **Gezondheidskader voor de fysieke leefomgeving**

Door het ontwerpen van een gezondheidskader voor de fysieke leefomgeving kan betere sturing worden georganiseerd op het inrichten van een openbare ruimte die gezondheidsbevorderend werkt.

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

Er is een toegankelijk en gevarieerd aanbod van sport-, spel-, welzijns- en zorgvoorzieningen in de directe leefomgeving van inwoners, met voldoende ruimte voor ontmoeten.

- **Realisatie van voldoende sport en spelvoorzieningen, al dan niet gedeeld**

Gedacht kan worden aan zwembaden en sporthal-

len die de sportvraag in één of meerdere gemeenten bedienen. Afstemming binnen de IJmond draagt zorg voor een fijnmazige en efficiënte invulling van de sport- en beweegvraag.

- **Kanteling van zorg naar preventie en welbevinden**

In het kader van het IZA worden patiënten met psychosociale klachten door huisartsen en andere zorgverleners niet alleen doorverwezen naar medische zorg, maar ook naar welzijnscoaches of het sociaal wijkteam die hen helpen met informele en sociale activiteiten, onderliggende problemen als schulden en gemeenschapsaanbod. Dat zorgt voor een bredere en toegankelijke zorgverlening.

- **Realisatie van meer huiskamerinitiatieven**

Huiskamerinitiatieven zijn laagdrempelige plekken voor ontmoeten, en daarmee voor het tegengaan van eenzaamheid. Ook bieden ze gelegenheid voor vroegsignalering. Door de incidentele financieringswijze is het lastig om gebruikers voldoende perspectief te bieden en de organisatie voldoende consistent te maken. Een meer structurele financiering draagt bij aan bestendigheid, hetgeen zowel gebruiker als organisatie helpt.

MOBILITEIT

Stimuleren actieve vormen van vervoer, zoals fietsen en wandelen, door veilige, aantrekkelijke en toegankelijke routes.

- **Verder verbeteren wandel- en fietstoegankelijkheid naar omliggende natuurgebieden en binnen het stedelijk weefsel**

ONDERWIJS

Onderwijsinstellingen dragen bij aan gezondheidsvaardigheden en bewustwording over leefstijl, voeding en mentale gezondheid.

- **Onderwijsinstellingen dragen door onderwijs bij aan een gezondere leefstijl**

Kinderen worden via programma's op school bewust gemaakt van de risico's van ongezond eten, van zonschade en van de gevolgen van het niet sporten/bewegen, en dragen door voldoende sportlessen bij aan voldoende beweging. Daarnaast geven scholen samen met andere zorginstellingen, zoals consultatiebureaus, informatie aan ouders over het begeleiden van kinderen om gezond en evenwichtig op te groeien.

WONEN

Woon- en levensomstandigheden vormen geen belemmering en dragen bij aan mentaal welzijn.

- **Zorgdragen voor voldoende goede woningen**

Overbewoning en slechte ventilatie zorgen voor schimmelvorming en een slecht binnenklimaat, en dat op zijn beurt voor gezondheidsachterstanden. De aanpak daarvan wordt beschreven onder de opgave 'verouderde woningvoorraad'.

- **Gemengd wonen projecten**

Hoewel het wonen binnen één gebouw met verschillende doelgroepen niet overal even succesvol is gebleken kan het mengen van doelgroepen helpen bij onder meer het terugdringen van eenzaamheid onder ouderen.

- **Toevoegen geclusterde woningen ouderen**

Het realiseren van geclusterde oudenwoningen (Knarrenhofje) is op meerdere plekken succesvol bij het terugdringen van eenzaamheid onder ouderen en het verlichten van de zorgfunctie.

STREEFWAARDEN

Wanneer zijn we geslaagd in het streven naar vermindering van gezondheidsachterstanden?

Niet alle aspecten lenen zich voor kwalitatieve doelstellingen. Voor een aantal waarvoor dat wel kan zijn streefwaarden bepaald. Bij die streefwaarden is als uitgangspunt genomen dat de buurten in de SVA het verdienen om minimaal op gelijk niveau als het huidige (meetmoment 2024) gemiddelde van de IJmond te komen. Dat niveau moet zijn gehaald in 2040. Omdat de stedelijke vernieuwing zich focust op de buurten in de SVA maar zich daar niet toe beperkt is ook een streefwaarde voor de hele IJmond opgenomen, te bereiken in 2045.

AMBITIE	Huidige situatie	Acceptabel niveau IJmond	Ambitieniveau Nederland
Terugdringen percentage inwoners met overgewicht in de SVA	20,2%	17,5%	16,5%
Verminderen van een gevoel van eenzaamheid	19,1%	16%	14,5%
Terugdringen percentage inwoners die roken in de SVA	23,6%	20%	18%
Voldoet aan beweegrichtlijn	44,8%	46,8%	48%

VERBETEREN KWALITEIT EN AANBOD WONINGEN

We zien in de ijmmond grote concentraties van een verouderde eenzijdige woningvoorraad met lage woonkwaliteit en beperkte energieprestaties. Samen met de lage woz-waarden, versnipperd bezit en afnemende financiële slagkracht van woningcorporaties maakt dat dit geen eenvoudige opgave is. Nieuwe woningbouwlocaties om huidige bewoners door te laten stromen en nieuwe inwoners naar onze regio aan te trekken zijn nodig. De bestaande voorraad vraagt om grondige renovatie of sloop/nieuwbouw. In alle gevallen zijn gerichte overheidsinterventies, aanvullende investeringsmiddelen en betere samenwerking met en tussen corporaties en ontwikkelaars nodig.

In het kader van deze aanpak wordt op het volgende thema gestuurd bij de aanpak van de verouderde woningvoorraad:

BETER ONTWIKKEL- PERSPECTIEF

VERMINDEREN CRIMINALITEIT EN OVERLAST

VERBETEREN GEZONDHEIDS-SITUATIE

VERBETEREN KWALITEIT EN AANBOD WONINGEN

**VERBETEREN
KWALITEIT
OPENBARE RUIMTE**

Onderwijs

Wonen

Economie

Fysieke leefomgeving

**Maatschap-
pelijke voor-
zieningen**

Mobilität

Dit aspect worden hierna nader toegelicht. Bena-
drukt moet worden dat dit niet een volledig beeld
geeft van manieren om de verouderde woningvoor-
raad te vernieuwing, maar een gezamenlijke focus
creëert.

WONEN

**De woningvoorraad wordt toekomstbestendig
gemaakt door verduurzaming, renovatie, verdich-
ten/optoppen en/of sloop-nieuwbouw, zodat deze
aansluit bij de woonbehoeften van verschillende
doelgroepen.**

- **Vergroten slagkracht corporaties door inzet op
betere samenwerking**

De corporaties in de IJmond zijn kleiner dan de
gemiddelde corporatie in Nederland. Een intensie-
vere samenwerking kan leiden tot meer slagkracht,
onder meer door het delen van mensen, kennis en
investeringskracht. Die kan worden ingezet om
onder meer sneller en beter invulling te geven aan
sloop nieuwbouwplannen, en daarmee woningare-
aal te vergroten en toekomstbestendiger woningen
te realiseren.

- **Verruimen investeringskracht voor grondige re-
novatie**

Renovatie en verduurzaming van de bestaande
voorraad van corporaties vergt grote investerin-
gen. De snel verslechterende ICR en LTV laten zien
dat die ruimte ontbreekt. Dit kunnen corporaties
niet alleen, daarom zijn onder meer nationale mid-
delen en is een systeemwijzigingen nodig.

- **Realiseren middelen om tekort op sloop-nieuw-
bouw opgave te dekken**

De businesscase van met name sloop nieuwbouw
van corporatiewoningen is vrijwel niet sluitend te
krijgen als gevolg van onder andere de inbreng-
waarde van de bestaande bouw. Het vergt extra
middelen om die sloop nieuwbouw te realiseren,
zeker in het licht van de eis aan woningcorporaties
om ook tot omhoog labelen van woningen over te
gaan. Een extra complicerende factor is de relatief
lage marktwaarde van (corporatie)woningen in
veel delen van de IJmond, waardoor het verkopen
daarvan om extra investeringsruimte te creëren
beperkt meerwaarde heeft.

- **Woningverbetering zou altijd een brede inzet
moeten hebben**

Om tot toekomstbestendige woningen te komen
zou woningverbetering eigenlijk altijd een brede
inzet moeten hebben, met een verbetering van de
toegankelijkheid van de woningen en een goede
aansluiting op de openbare ruimte. Als dat niet
past zou sloop nieuwbouw in principe moeten
prevaleren, om daarmee voor de lange termijn
toekomstbestendigheid te borgen.

STREEFWAARDEN

**Wanneer zijn we geslaagd in het streven naar een
verbetering van de kwaliteit van de woningvoor-
raad?**

Niet alle aspecten lenen zich voor kwalitatieve doel-
stellingen. Voor een aantal waarvoor dat wel kan zijn
streefwaarden bepaald. Bij die streefwaarden is als

uitgangspunt genomen dat de buurten in de SVA het verdienen om minimaal op gelijk niveau als het huidige (meetmoment 2024) gemiddelde van de IJmond te komen. Dat niveau moet zijn gehaald in 2040. Omdat de stedelijke vernieuwing zich focust op de buurten in de SVA maar zich daar niet toe beperkt is ook een streefwaarde voor de hele IJmond opgenomen, te bereiken in 2045.

AMBITIE

Renoveren woningvoorraad 1945-1960

Realiseren nieuwe woongebieden

VERBETEREN KWALITEIT OPENBARE RUIMTE

De regio kenmerkt zich door bossen, landerijen en duinlandschappen langs de kust. Maar in de wijken zelf is de openbare ruimte veelal versteend. De combinatie van weinig groen, veel verharding, beperkte klimaat adaptieve maatregelen en een overwegend auto-georiënteerde inrichting draagt niet bij aan een gezonde prettige leefomgeving. We moeten investeren in vergroening, een netwerk van loop- en fietsverbindingen en goed hof, klimaatadaptatieve buitenruimten en ook buitenruimten die aanmoedigen tot ontmoeting en beweging.

In het kader van deze aanpak wordt bij het tegen-
gaan van versteende ruimte op de volgende twee
aspecten gestuurd:

OPGAVEN

THEMA'S

[illegible]

Deze aspecten worden hierna nader toegelicht. Benadrukt moet worden dat dit niet een volledig beeld geeft van manieren om gezondheidsachterstanden tegen te gaan, maar een gezamenlijke focus creëert.

FYSIEKE LEEFOMGEVING

De openbare ruimte wordt vergroend en klimaat-adaptief ingericht, met ruimte voor wateropvang, biodiversiteit en verkoeling, zodat deze bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

- **Aanleg van klimaatadaptieve en groene openbare ruimte**

Dat kan onder meer worden bereikt door het vervangen van verharding door groen, het aanleggen van wadi's, het vergroten van het waterbergend vermogen van de ondergrond, het aanbrengen van bomen rekening houdend met de 3-30-300 regel. Door investeringen in klimaatadaptatie en groen samen te laten vallen met groot onderhoud kunnen veel maatregelen met relatief beperkte extra middelen worden bereikt. IJmondiale kennisuitwisseling kan daarbij helpen.

MOBILITEIT

Terugdringen van de aanwezigheid van de auto in straatbeeld een breder aanbod van veilige aantrekkelijke fiets- (en loop) routes.

- **Parkeernorm verlagen**

Door de parkeernorm in nieuwbouwgebieden te verlagen kan de toename van parkeerdruk als gevolg van toevoeging van woningen worden beperkt. Een alternatief in de vorm van goed HOV of fietsverbindingen zijn daarbij cruciaal, omdat

een deel van de inwoners in de maakindustrie en in nachtdiensten werkt.

- **Gecentraliseerd parkeren in hubs**

Om de auto uit het straatbeeld te halen, meer ruimte voor groen te creëren en de verdichting en uitbreiding van een aantal wijken te kunnen dragen, wordt met de ontwikkel- en samenwerkingspartners ingezet op het realiseren van gecentraliseerde parkeerhubs.

- **Onderzoek naar parkeerregulering**

De drie gemeenten hebben een zeer beperkte controle op parkeren in de openbare ruimte, doordat in weinig buurten parkeren op vergunning is ingevoerd. Dit maakt het moeilijker om de auto te beperken in het straatbeeld.

- **Fietsen en wandelen aantrekkelijker door vergroende routes**

Door fiets- en wandelroutes uit te breiden, veilig te maken en te vergroenen kan fietsen en wandelen worden gestimuleerd.

Streefwaarden

Wanneer zijn we geslaagd in het streven naar een verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte?

Niet alle aspecten lenen zich voor kwalitatieve doelstellingen. Voor een aantal waarvoor dat wel kan zijn streefwaarden bepaald. Bij die streefwaarden is als uitgangspunt genomen dat de buurten in de SVA het verdienen om minimaal op gelijk niveau als het huidige (meetmoment 2024) gemiddelde van de IJmond te komen. Dat niveau moet zijn gehaald in

2040. Omdat de stedelijke vernieuwing zich focust op de buurten in de SVA maar zich daar niet toe beperkt is ook een streefwaarde voor de hele IJmond opgenomen, te bereiken in 2045.

AMBITIE	Huidige situatie	Acceptabel niveau	Ambitieniveau IJmond
Percentage groen in de SVA moet omhoog. Kunnen we m² groen per inwoner als uitgangspunt nemen?	14,4%	17%	20%

REGIO

INZET OP HOGER SCHAALNIVEAU

In de voorgaande paragraaf werd inzet beschreven direct in de wijken. Daarbij werd ook gerefereerd aan de inzet op hogere schaalniveaus. In deze paragraaf wordt daar kort nader op ingegaan.

Goede bereikbaarheid in gemeentelijk en regionaal perspectief

Een belangrijke voorwaarde voor succesvolle interventie in de wijken is een goede bereikbaarheid van de IJmond, en dan met name een goede uitwisseling met de grotere steden in Noord-Holland op het gebied van economie en recreatie: voor de IJmond zijn Haarlem, Zaanstad, Alkmaar en Amsterdam belangrijke steden. Tegelijkertijd beperkt de infrastructuur in en rondom de IJmond ook de kansen van deze gebieden. Belangrijke randvoorwaarden die moeten worden ingevuld om de mogelijkheden te benutten zijn:

- Het realiseren van een goede HOV-busverbinding met Heemskerk en het verbeteren van bestaande HOV-busverbindingen, al dan niet in de vorm van een Bus Trans Rapid.
- Het realiseren van een intercitystation voor de IJmond op het traject Haarlem-Alkmaar.
- Realiseren van de Velserversverbinding.
- Het afwaarderen van de A22.
- Het uitwerken van een fietssnelroute die de belangrijke regionale hotspots met elkaar verbindt.

Ontwikkeling van nieuwe woongebieden

Ten tweede is de ontwikkeling van nieuwe woongebieden een belangrijke voorwaarde voor het op gang krijgen van de stedelijke vernieuwing in de bestaande achterstandswijken.

Om tot grondige renovatie en sloop/nieuwbouw van de bestaande woningvoorraad over te gaan is ruimte nodig om huidige inwoners een nieuwe plek te bieden. Die kan worden gevonden in nieuwbouwggebieden. Ook is nieuwbouw nodig om een doelgroep met sterkere financiële schouders aan te trekken.

Belangrijke grotere nieuwbouwprojecten zijn in dit kader onder meer:

- Het transformeren van de Spoorzone in Beverwijk van bedrijventerrein tot woningbouwlocatie.
- Het realiseren van woningbouw op locatie Grote Buitendijk in Velsbroek (Velsen).
- Het realiseren van kleinere nieuwbouwggebieden in de drie gemeenten zoals beschreven in de omgevingsvisies.

Goede economische infrastructuur

Als derde is een goede economische structuur een randvoorwaarde voor het realiseren van de stedelijke vernieuwing. De verwachte groei van de IJmond gaat

niet gelijk op met het aantal beschikbare banen. Dit heeft effect op de woon-werkbalans. De inzet is er: grote bedrijven als TATA Steel werken aan het verduurzamen van hun productieproces en nieuwe bedrijvigheid wordt gecreëerd door het realiseren van Energiehaven. In de Regionale Investeringsagenda (RIA) van het NOVEX-gebied Noordzeekanaalgebied worden deze economische investeringen als prioritaire opgave benoemd. Daarnaast wordt inzet gepleegd op onder andere brede welvaart en gezonde leefomgeving in het kader van het Economisch Gebiedsprogramma 'Made in IJmond' en de 'Propositie IJmond MRA-Agenda 2024-2028'. Daarin ligt de focus op sectoren zoals de maakindustrie, havens en offshore wind. Deze inzet moet ook ten goede komen aan de inwoners van de SVA.

BIJLAGE 3

METHODIEK EN

VERANTWOORDING

DE STEDELIJKE vernieuwingsas (SVA)

In de aanloop van deze aanpak werd geconstateerd dat 34 buurten in de IJmond erg slecht scoren op de Leefbaarometer.

Om in deze aanpak aan deze groep van buurten te kunnen refereren zijn de buurten samengevat onder een noemer: de Stedelijke Vernieuwingsas (SVA). *Zie figuur: Buurten in de stedelijke vernieuwingsas*

LEEFBAROMETER

De leefbaarheid in wijken en buurten wordt gemeten aan de hand van de Leefbaarometer van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK, 2025). Dit instrument analyseert een vijftal elementen van de woon-omgeving en biedt daarmee inzicht in de leefbaarheid per buurt of wijk; woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast en onveiligheid. Door trends te signaleren en ontwikkelingen te monitoren, fungeert de Leefbaarometer als een waardevolle monitor om de ontwikkeling van de leefomgeving in buurten te volgen.

ANALYSE

Om de resultaten van de Leefbaarometer goed te kunnen duiden zijn de onderliggende gegevens nader geanalyseerd en aangevuld met data op gemeente-, wijk- en buurtniveau van de drie gemeenten. Daarbij zijn de cijfers van de Leefbaarometer uit 2022 gebruikt als basis. Van de totale database is een selectie van gegevens gemaakt waarmee de grootste problemen kunnen worden geduid. Dat resulteerde in de vijf opgaven: beperkt ontwikkelperspectief, veel criminaliteit en overlast, slechte mentale en fysieke gezondheid, verouderde woningvoorraad en een versteende leefomgeving.

De gebruikte data zijn op het moment van analyse per definitie verouderd. Frequentie monitoring is daarom van groot belang: alleen zo kan de effectiviteit van de inzet worden bepaald.

**BUURTEN IN DE STEDELIJKE
VERNIEUWINGSAS**

 **Buurten in stedelijke
vernieuwingsas**

VERGELIJKING NPLV

Om de belangrijkste indicatoren die gebruikt zijn om de analyse op te stellen breder te toetsen dan alleen het vergelijken met de IJmond of het landelijk gemiddelde, is een overzichtstabel gemaakt waarin de per indicator de scores voor de individuele gemeenten, de IJmond als geheel, de stedelijke vernieuwingsas, Zaanstad (gemeente met vergelijkbaar aantal inwoners) en Zaanstad-Oost (NPLV gebied en vergelijkbare problematiek) zijn weergegeven.

BETREKKEN STAKEHOLDERS

In 2025 is met een grote groep stakeholders gesproken over hun rol in de Stedelijke Vernieuwing. Dit vond plaats op individuele basis en in de vorm van een brede bijeenkomst op 25 september 2025.

Gesproken is met onder meer de Provincie Noord-Holland, Ministerie van VRO, Ministerie van BZK, MET Heemskerk, Woonopmaat, GDD Zuid Kennemerland, Velison Wonen, Pré Wonen, Woningbedrijf Velsen, Omgevingsdienst IJmond, Welzijn IJmond, Stad&Co, Kamer van Koophandel, Atlant Basisscholen, Stichting Voorgezet Onderwijs Kennemerland, Metropoolregio Amsterdam, Ministerie van Economische zaken, Werkgeversservicepunt IJmond, UWV.

Op 25 september organiseerden de drie IJmond gemeenten een brede bijeenkomst over deze aanpak voor de stedelijke vernieuwing van de IJmond. Tijdens de bijeenkomst is met een groot aantal betrokken stakeholders gesproken over de opgaven waar de IJmond voor staat in het kader van die stedelijke vernieuwing. In de bijeenkomst werd ingezet op het beantwoorden van drie vragen:

1. Wat is de belangrijkste inzet vanuit jouw organisatie om de opgaven aan te pakken?
2. Wat is er nog meer nodig?
3. Hoe kan de IJmondiale aanpak bijdragen aan de effectiviteit van de inzet?

Dit leverde goede gesprekken op, een breed gedeelde overtuiging dat een IJmondiale aanpak grote meerwaarde kan hebben en een groot aantal concrete ideeën voor stedelijke vernieuwing. Daarnaast werd ook de behoefte uitgesproken aan een IJmondiaal verhaal met een nog bredere context dan de stedelijke vernieuwing: een IJmondiale toekomstvisie. Zie afbeelding: Brede bijeenkomst

Aanvullend op deze bijeenkomsten is meerdere keren met een brede groep van beleidsadviseurs uit fysiek, sociaal en economisch domein gesproken over de vijf opgaven. Dat leverde belangrijke inzichten in elkaars werkzaamheden en belangen op.

Om een goed beeld te krijgen van bestaande structuren en initiatieven in het kader van de stedelijke vernieuwing zijn en worden werkbezoeken georganiseerd. Er is een bezoek gebracht aan het projectbureau Pact Zaanstad Oost, een van de wijken in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid, om een beter beeld te krijgen van de stappen die in de initiatieffase van dit Pact zijn gezet. Er is gesproken met het Intergemeentelijk subsidiebureau (IGS) van de regio Arnhem om het voorstel tot het IJmondiaal samenwerken op subsidies verder vorm te kunnen geven. Vanuit het ministerie van BZK is gesproken over de aanpak die het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid behelst en de lessen die daaruit geleerd kunnen worden in het kader van

deze IJmondiale aanpak. Ook is gesproken met het Nationaal Programma Vitale Regio's om inspiratie op te doen.

BELEIDSCONTEXT

Deze aanpak staat bepaald niet op zichzelf. De combinatie van schaarste op de woningmarkt, de druk om in een korte periode veel nieuwbouw te plegen, klimaatverandering, gezondheidsachterstanden, vergrijzing en achterblijvende sociale en fysieke kwaliteit van de leefomgeving, maakt dat de zeer stedelijke omgeving van een groot deel van de IJmond onder druk staat. Dat is niet onopgemerkt gebleven, ook niet bij de Provincie en het Rijk.

In de Ontwerp Nota Ruimte d.d. 26 september 2025 wordt het gebied rondom de MRA en NZKG aangeduid als gebied om te 'Accommoderen' en wordt de focus gelegd op de balans met de kwaliteit van de leefomgeving. "Het Rijk wil hier de sterke groei blijven faciliteren, maar wel in balans met de kwaliteit van de leefomgeving en gecombineerd met een groei in voorzieningen en infrastructuur en inzet op betaalbaarheid van woningen en bedrijfslocaties."

In het ontwikkelperspectief van het NOVEX-gebied Noordzeekanaalgebied uit 2023 wordt gesproken over woongebieden die zich in de nabijheid van industrie bevinden en het effect van die industrie op de kwaliteit van deze omgeving. Ook de uitvoeringsagenda NOVEX-NZKG en de bijbehorende regionale investeringsagenda benoemen stedelijke vernieuwing van de IJmond als één van de prioriteiten ter bevordering van een gezondere leefomgeving. In het Regioplan in het kader van de Gebiedsinvesteringen

Netten op Zee is de stedelijke vernieuwing van de IJmond expliciet benoemd. En ook in de regiodeal MRA West is het investeren in de kwetsbare buurten en wijken om de brede welvaart te verbeteren en de regio beter in balans te krijgen een belangrijke opgave. De lessons learned van de regiodeal, die loopt tot 2028, kunnen helpen bij de stedelijke vernieuwing van de IJmond in het kader van deze aanpak. De drie IJmond gemeenten hebben elk hun eigen omgevingsvisie opgesteld (Beverwijk en Heemskerk) of zijn deze aan het opstellen (Velsen), waarin ambities voor leefkwaliteit, woningbouw en economische ontwikkeling bijdragen aan de stedelijke vernieuwing.

Deze beleidsdocumenten vormen een belangrijke aanleiding en context voor deze aanpak en daarmee de inzet op de stedelijke vernieuwing van de IJmond.

Zie figuur: Greep uit beleidsdocumenten

De documenten zijn een greep uit een groot aantal beleidsdocumenten van gemeenten en stakeholders die relevant zijn in de context van de stedelijke vernieuwing. Daarnaast is er een groot aantal bestuurlijke overleggen op gemeentelijk, regionaal, provinciaal en nationaal schaalniveau, waarin de opgaven van de IJmond een belangrijk onderwerp zijn.

Deze aanpak slaat een brug tussen de verschillende beleidssectoren enerzijds en de gemeenten van de regio anderzijds. Deze aanpak kan daarmee als een paraplu voor genoemde documenten en beleidsinzet worden gezien. Een paraplu waaronder individuele beleidsdocumenten van gemeenten en stakeholders hun eigen meerwaarde blijven houden voor het verder concretiseren van beleid.

Naast de context, is er breder onderzoek gedaan naar de beleidscontext in relatie tot de stedelijke vernieuwing van de IJmond. Onderzocht is welke regionale samenwerkingen en beleidsdocumenten kunnen bijdragen aan deze aanpak of waar deze aanpak zich toe moet verhouden. Het speelveld is in navolgende figuur samengevat. *Zie figuur: Overzicht beleidsdocumenten en bestuurlijke overleggen*

INSCHAKELEN DERDE PARTIJEN

In het kader van deze aanpak is, via een aanbesteding en selectie, aan externe partijen opdracht gegeven om diensten te verlenen:

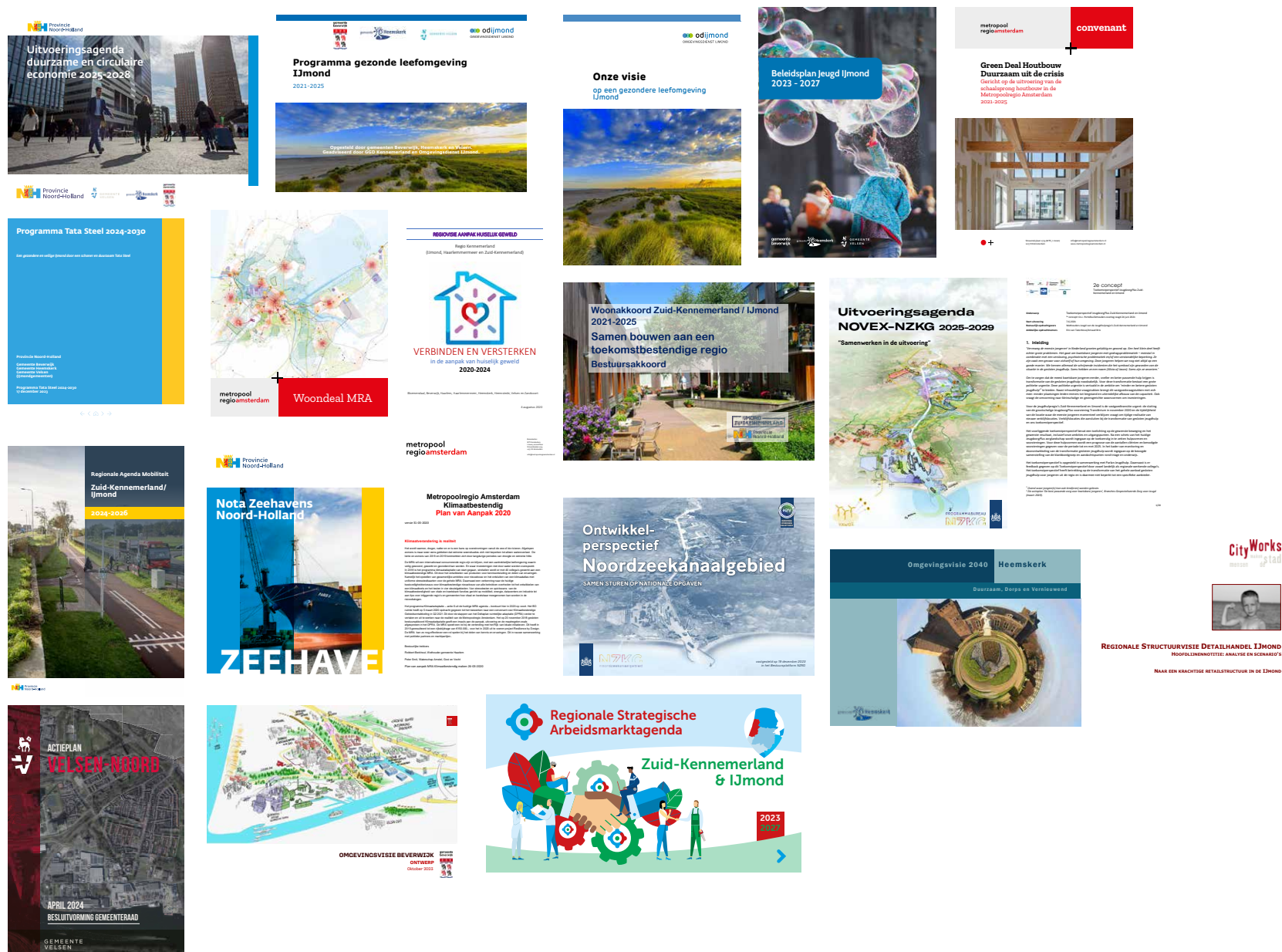
- Bureau Beaumont Communicatie & Management heeft de huisstijl vormgegeven en toegepast, video-materiaal gerealiseerd en deze aanpak in de huisstijl gezet.
- Bureau ABF heeft een opzet gemaakt voor datamonitoring.
- Bureau Ignite heeft een subsidiescan verzorgd.

Het projectmanagement voor de 3 gemeenten is in 2024/2025 ingevuld door EIFFEL Projects en Winters & ©.

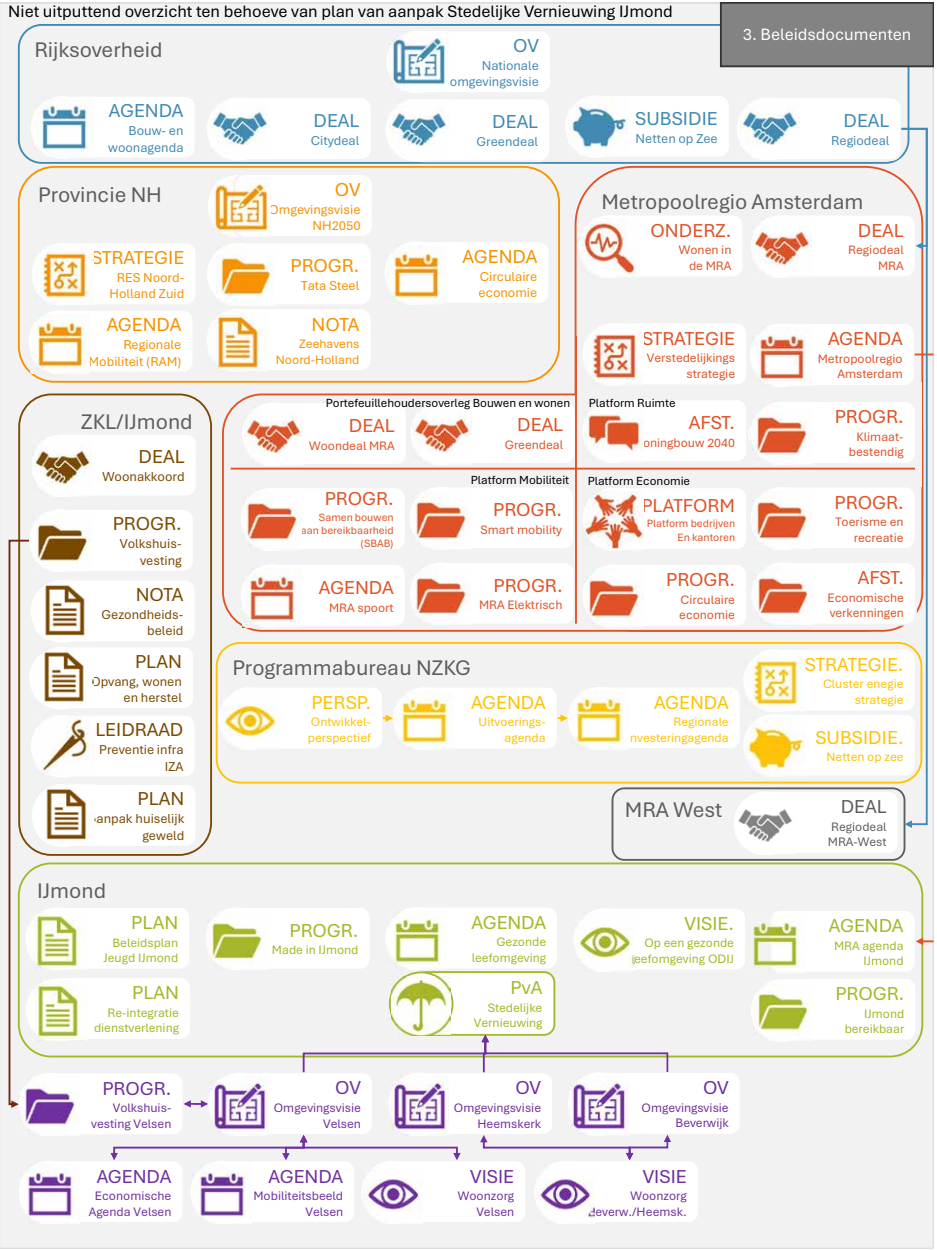
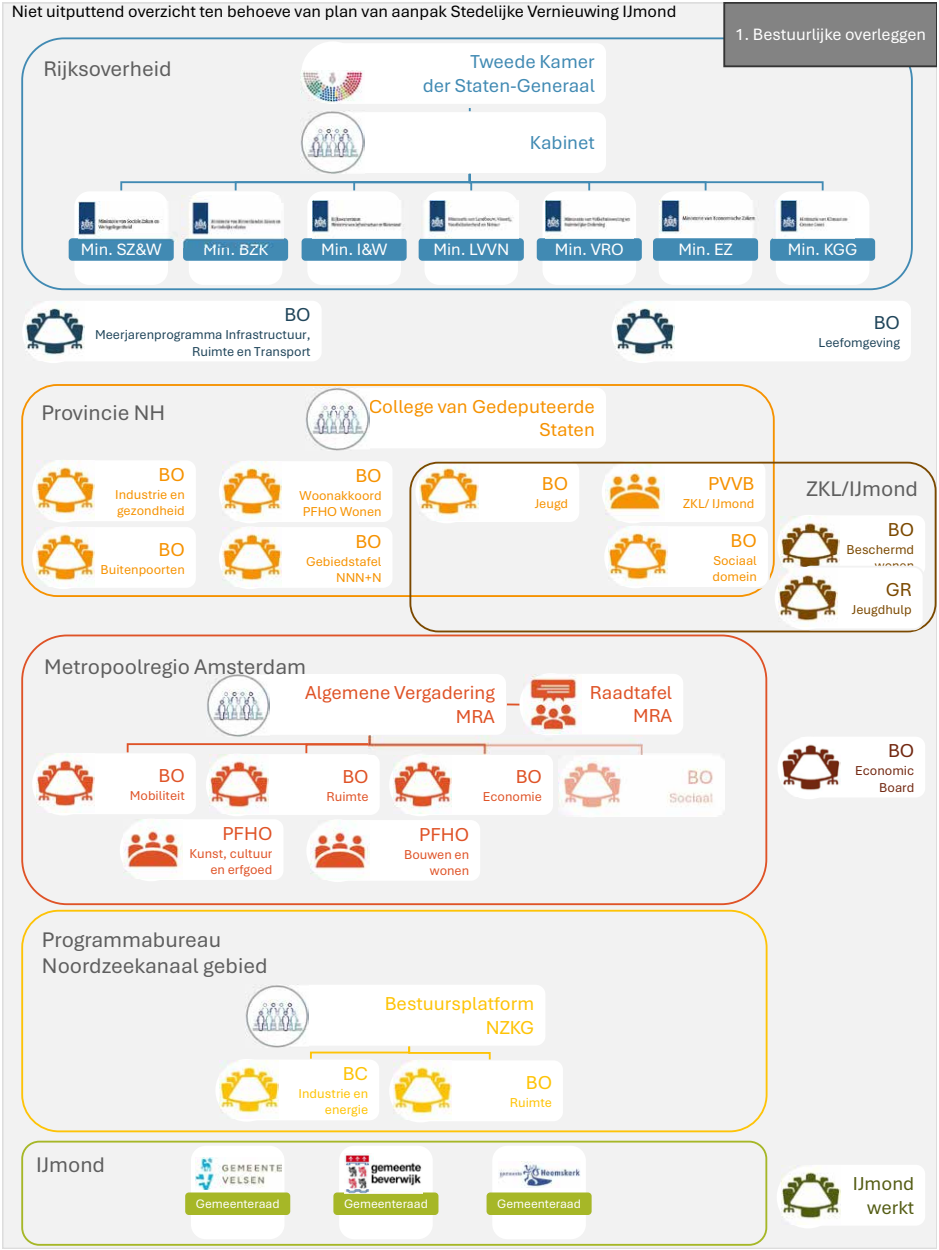
Alle partijen zijn bekostigd vanuit de financiering van Netten op Zee.

GREEP UIT BELEIDSDOCUMENTEN

OVERZICHT BELEIDSDOCUMENTEN EN BESTUURLIJKE OVERLEGGEN

COLOFON

DIT IS EEN UITGAVE VAN DE IJMONDGEMEENTEN

Beverwijk, Heemskerk en Velsen

BESTUURLIJKE STUURGROEP

Ali Bal

Wethouder Gemeente Beverwijk

Sander Smeets

Wethouder Gemeente Velsen

Attiya Gamri

Wethouder Gemeente Heemskerk

AMBTELIJKE STUURGROEP

Erwin Baltus

Ambtelijk opdrachtgever Heemskerk

Jeroen Meijne

Ambtelijk opdrachtgever Beverwijk

Frank Veltkamp

Ambtelijk opdrachtgever Velsen

Bernadette Wieringa

Ambtelijk opdrachtgever Beverwijk

PROJECTTEAM

Ivo Hamelynck

Programmamanager

Estee Heg

Gemeente Heemskerk

David Janssen

Junior Programmamanager

Jasper Ravestijn

Gemeente Velsen

Annet Schelling

Gemeente Beverwijk

Anja Winters

Programmamanager

VORMGEVING

Beaumont Communicatie & Management

DISCLAIMER

Deze aanpak is tot stand gekomen in samenwerking met vertegenwoordigers van Rijk en Provincie, stakeholders in de IJmond en ambtenaren uit het fysiek, sociaal en economisch domein.

U